

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ Θ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1960 | ΑΡΙΘ. 7

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΚΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ πρὸ τοῦ Πάσχα Ἑβδομάς ἐκλήθη ἤδη ἀπὸ τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰῶνων «Μεγάλη Ἑβδομάς», διότι, κατὰ τὸν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον, «μεγάλα τινὰ καὶ ἀπόρρητα τυγχάνει τὰ ὑπάρξαντα ἡμῖν ἐν αὐτῇ ἀγαθὰ».

Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων, — καθ' ἣν καλούμεθα νὰ προπαρασκευασθῶμεν, ἵνα, «κεκαθαρμένοι τὰς ψυχὰς» καὶ μετὰ «βαίων ἀρετῶν» ἴδωμεν τὴν «φαιδρὰν καὶ ζωηφόρον» Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, — ἀρχεται ἡ «Ἑβδομάς τῶν Παθῶν». Τῇ Μ. Δευτέρᾳ μνήμη ποιούμεθα τοῦ «παγκάλλου» Ἰωσήφ, ὅστις εἶναι τύπος τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταραθείσης καὶ ξηραθείσης σκῆς (Ματθ. κα', 18 ἐξ.), ἣτις εἶναι τὸ σύμβολον παντὸς ἀνθρώπου, μὴ ἔχοντος καρποῦς ἀρετῆς, καὶ τοῦ λαοῦ ἐκείνου, ὅστις δὲν ἐφάνη ἀξίος τῆς κλήσεως αὐτοῦ.

Τῇ Μ. Τρίτῃ ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων «ἐτάχθη παιδεύουσα ἡμᾶς ἐγρηγορεῖν καὶ ἐτοιμοὺς εἶναι πρὸς τὴν ὑπάντησιν τοῦ ἀληθινοῦ Νυμφίου». Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἡ μήτηρ Ἐκκλησία προτρέπει ἡμᾶς νὰ γρηγορῶμεν, νὰ διατηρῶμεν ἀνημμένας τὰς λαμπάδας καὶ νὰ πολλαπλασιάζωμεν τὰ τάλαντα ἡμῶν.

Κατὰ τὴν Μ. Τετάρτην, μελετῶντες τὸ παράδειγμα τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον διὰ μύρον ἀμαρτωλῆς γυναικὸς καὶ τῆς προδοσίας τοῦ Ἰούδα, συμπεραίνομεν, ὅτι «δεινὸν ἢ ὀδυμμία, μεγάλη ἢ μετάνοια». Γενικῶς ἡ Μεγάλῃ Τετάρτῃ φέρει ἡμᾶς ἐγγύτερον πρὸς τὸν χρόνον τῆς λυτρώσεως, πρὸς τὸ ἅγιον Πάσχα. Ἦδη κατὰ τὸ Ἀπόδειπνον τῆς ἡμέρας ψάλλομεν «Ἀνώγειν ἐστρωμένον ἐδέξατό σε τὸν Κτίστην καὶ τοὺς συμμύστας, καὶ αὐτοῦ τὸ Πάσχα ἀπετέλεσας...».

Αἱ τρεῖς τελευταῖαι ἡμέραι τῆς Μ. Ἑβδομάδος ἀποτελοῦν τὸν ἀρχικὸν πυρῆνα, τὴν καρδίαν καὶ τὸ κορυφῶμα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Τὴν Μ. Πέμπτην εορτάζομεν «τὸν ἱερὸν νιπτῆρα, τὸν μυστικὸν δεῖπνον..., τὴν ὑπερφῶ προσευχὴν καὶ τὴν

προδοσίαν αὐτήν». Τὰ ἀναγνώσματα τῆς Ἐξόδου καὶ τοῦ Ἰωβ ὁμιλοῦν περὶ τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐπικοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ τὸ ἐκ τοῦ Ἡσαίου ἀνάγνωσμα ἔχει ἀρίστην ἐφαρμογὴν εἰς τὸν Κύριον, ὅστις ἐτοιμάζεται νὰ δώσῃ τὸν νῶτον αὐτοῦ εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας αὐτοῦ εἰς ῥαπίσματα. Ἐπειτα, ἐν ᾧ ἡ ἀποστολικὴ περικοπὴ τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς ἀξίας συμμετοχῆς εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἰδρυνθὲν μυστήριον τῆς Θ. Ἐδχαριστίας, τὰ εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα ἀναφέρονται εἰς τὰ εορταζόμενα γεγονότα καὶ εἰς τὰ Πάθη τοῦ Κυρίου. Εἰς μερικοὺς καθεδρικοὺς ναοὺς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τελεῖται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ Νιπτῆρος.

Κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς Μ. Πέμπτης τελεῖται ὁ Ὁρθρος τῆς Μ. Παρασκευῆς, ὁ ὁποῖος καλεῖται «Ἀκολουθία τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων παθῶν». Εἶναι λίαν οἰκοδομητικὸν τὸ νὰ γνωρίζῃ σαφῶς ὁ πιστός, ὅτι ὁ πυρὴν τῆς Ἀκολουθίας ταύτης ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱεροσολυμιτικὴν λειτουργικὴν πράξιν, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ πιστοποιήσιν τῆς ἀληθείας, ὅτι εἰς τοὺς σπουδαιότατους σταθμοὺς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους διατηρεῖται παλαιότατον λειτουργικὸν ὄλικόν. Ἡ ἀρχαία αὕτη ἱεροσολυμιτικὴ λειτουργικὴ πράξις περιελάμβανε τρία τμήματα, ἤτοι α') τὴν μετ' ἁσμάτων, ἀναγνωσμάτων καὶ προσευχῶν νυκτερινὴν λιτανείαν, ἥτις ἐκκινουσα ἐκ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν κατέληγεν εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Κυρίου ναόν, β') τὴν προσκύνησιν τῶν λειψάνων τοῦ Σταυροῦ καὶ γ') τὰ ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς Σταυρώσεως λεγόμενα ἀναγνώσματα καὶ προσευχάς. Ἡ ἱεροσολυμιτικὴ λειτουργικὴ πράξις αὕτη, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Βυζαντινοῦ Τυπικοῦ, ὠδήγησεν εἰς τὴν κατὰ τὸν θ' αἰῶνα διαμόρφωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῆς σημερινῆς «Ἀκολουθίας τῶν Παθῶν», ἐν τῇ ὁποῖα τὰ ἀντίφωνα, τὰ καθίσματα, αἱ ἀναγιγνωσκόμενα 12 εὐαγγελικαὶ περικοπαὶ καὶ ἡ δραματικὴ δομὴ τῶν ὕμνων ὑποβοηθοῦν τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς λέγει ὁ Χάϊλερ, ἵνα βυθισθῇ «εἰς τὸ βαθύτατον μυστήριον τῶν παθῶν καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Λυτρωτοῦ».

Κατὰ τὴν Μ. Παρασκευῆν δὲν τελεῖται λειτουργία. Τὸ ἐν τῇ Ἱεροσολυμιτικῇ λειτουργικῇ πράξει ἀρχαιότατον ὄλικόν τῆς ἀκολουθίας τῶν προσευχῶν καὶ ἀναγνωσμάτων τῆς Μ. Παρασκευῆς περιελήφθη ἐν τῇ «ἀκολουθία τῶν ὥρων» τῆς ἡμέρας ταύτης. Διὰ τῶν ὥρων τούτων ἡ Ἐκκλησία παρουσιάζει ἀκόμη μίαν φορὰν τὰ σεπτὰ πάθη τοῦ Κυρίου, ἀλλ' ὁ πένθιμος τόνος τῆς ὄλης ἀκολουθίας συνναιμεται μὲ τὸν νικητήριον χαρακτῆρα αὐτῆς. Ἐπειτα εἰς τὰ ἄσματα καὶ τὰς προσευχάς τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Μ. Παρασκευῆς οὐ μόνον ὑπομνησκονται πάλιν τὰ πάθη, ἀλλ' ὑποφώσκει καὶ ἡ ἡμέρα τῆς νίκης καὶ τῆς Ἀνα-

στάσεως: «... δεσμεῖται ὁ λόγος τὸν Ἄδὰμ τῆς κατάρας... Πιλάτω παρίσταται, ᾧ τρόμφω παρίστανται Ὀδρανῶν αἱ Δυνάμεις... ξύλων κατακρίνεται ὁ κρίνων ζῶντας καὶ νεκρούς· τὰ φῶ κ-α-τ-α-κ-λ-εῖ-τ-α-ι ὁ κ-α-θ-α-ι-ρ-έ-τ-η-ς τ-οῦ Ἄ-δ-ο-υ». Τὰ ἐκ τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης ἀγαγόμενα ἔχον ἀμειωτέραν σχέσιν πρὸς τὸ ἑορτολογικὸν περιεχόμενον τῆς ἡμέρας, τὸ ὁποῖον ὡσαύτως αἰσθητοποιεῖται καὶ διὰ τῆς λιτανείας καὶ τοποθετήσεως τοῦ ἐπιταφίου εἰς τὸ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ κουβούκλιον.

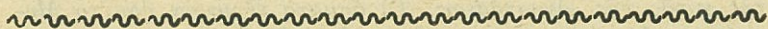
Κατὰ τὸ Μ. Σάββατον ἑορτάζομεν τὴν ταφὴν καὶ τὴν εἰς Ἄδου κάθοδον τοῦ Κυρίου. Τὰ πλεῖστα τῶν ἁσμάτων, ὡς καὶ τὰ λαοφιλεῖ «ἐγκώμια», ἔχον ἀναστάσιμον χαρακτήρα καὶ περιέχον πασχάλιους σκέψεις, ἐξυμνοῦντα τὸν «τὸν Ἄδην νεκρώσαντα τῇ ἀστραπῇ τῆς Θεότητος» καὶ τὸν σώσαντα «ἡμᾶς ἐκ τῆς φθορᾶς», τὸν «συντριψάντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ», τὸν θανατώσαντα «θάνατον θανάτω». Τὸ προφητικὸν ἀνάγνωσμα, ὅπερ ἀναγινώσκεται μετὰ τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου, περιέχει τὴν ἐξαίσιον πασχάλιον εἰκόνα τῆς ζωοποιήσεως τῶν νεκρῶν ὀστέων. Τὸ ἀποστολικὸν ἐξ ἄλλου ἀνάγνωσμα τονίζει, ὅτι «τὸ Πάσχα ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός» καὶ ὅτι ὁ «Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα».

Κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Πάσχα, ὅστις τελεῖται τὸ Μ. Σάββατον καὶ μετὰ τοῦ ὁποῖου συνάπτεται καὶ ἡ λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, οἱ ἱερεῖς φέρουν λευκὴν στολὴν πρὸς δῆλωσιν τῆς χαρᾶς τῆς Ἀναστάσεως. Τὰ ἅσματα ἐξυμνοῦν ἤδη τὸ Μυστήριον τῆς Ἀναστάσεως. «Δεῦτε λαοὶ ὑμνήσωμεν καὶ προσκυνήσωμεν Χριστόν, δοξάζοντες αὐτοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν...». Μετὰ τὴν «Μικρὰν Εἴσοδον» ἀναγινώσκονται τὰ εἰς τὴν πολὺν ἀρχαιότητα ἀναγόμενα ἀναγνώσματα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὰ ὁποῖα οὐ μόνον δὲν διασποῦν τὴν ὀργανικὴν ὁλότητα τοῦ λειτουργικοῦ περιεχομένου τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐντάσσονται ἀρμονικώτατα εἰς τὰ πασχάλια πλαίσια αὐτῆς. Τιοιούτοῦ ὅπως τὰ ἀναγνώσματα ταῦτα παρουσιάζουν τὸν Δημιουργὸν Θεόν, ὅστις ἐποίησε τὸ φῶς· τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου, ἣτις ἀνέτειλεν ὑπεράνω τῆς Ἱερουσαλήμ· τὸν ὑπὸ τοῦ Ἰσραὴλ ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα καὶ τῆς ἐκ τῶν Αἰγυπτίων ἀπελευθερώσεως· τὸν Ἰωανῶν ὡς πρότυπον τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ· τὸν ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα ἐν Χαναάν· τὴν διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης διάβασιν καὶ τὴν ἐπινίκιον ᾠδὴν τοῦ Μωϋσέως· τὴν λύτρωσιν τοῦ κόσμου· τὴν διὰ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ ἀνάστασιν τοῦ υἱοῦ τῆς γῆρας τῶν Σαρεπτῶν· τὴν ἀναστάσιμον δόξαν τοῦ Χριστοῦ, τὸν πασχάλιον στολισμὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰς παscha-

λους χάριτας και δωρεάς τῶν λελυτρωμένων· τὴν ἐν τῷ σπέρματι τοῦ Ἀβραάμ ἐδλογίαν πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς και τὴν αἰώνιον εὐφροσύνην αὐτῶν· τὴν ἀνάστασιν τοῦ υἱοῦ τῆς Σωμειτιδος· τὴν διὰ τοῦ Θεοῦ παροχὴν τῆς λυτρώσεως και θείων χαρίτων· τὴν διὰ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Πάσχα σύναψιν τῆς Καινῆς Διαθήκης· τὴν ἐκ τῆς καμίνου σωτηρίαν και τὸν ἐξαίσιον ὕμνον τῶν 3 παιδῶν. Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν οἱ κατηγούμενοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναγνώσεως τῶν προφητειῶν τούτων ἢ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς τελευταίας κατηθύνοντο εἰς τὸ Βαπτιστήριον. Μετὰ ταῦτα, διὰ τοῦ στόματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἀντηχεῖ τὸ πασχάλιον μῆνυμα: «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν... Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν, ὅτι και συζήσομεν αὐτῷ». Ἡ πασχάλιος χαρὰ κορυφῶται διὰ τοῦ στίχου: «Ἀνάστα, ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν». Οὕτω τὸ «σταυρώσιμον Πάσχα» ἐδρίσκεται εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ. Τὸ «ἀναστάσιμον Πάσχα» ἀνατέλλει. Τὸ εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα μεταδίδει τὸ μῆνυμα περὶ τοῦ κενοῦ τάφου και τῆς Ἀναστάσεως, ἥτις, κατὰ τὸ Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, σημαίνει τὴν ἰδικὴν μας σωτηρίαν: «Ἐξηγέρθη ὡς ὑπνῶν Κύριος, και ἀνέστη σφύζων ἡμᾶς. Ἀλληλούϊα».

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἐφηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

«Δεῦτε και ἡμεῖς σήμερον, πᾶς ὁ νέος Ἰσραήλ, ἢ ἐξ ἐθνῶν Ἐκκλησία, μετὰ τοῦ προφήτου Ζαχαρίου ἐκβοήσωμεν· Χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιών, κήρυσσε, θύγατερ Ἱερουσαλήμ· ὅτι ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι πραῆς και σφύζων και ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ πῶλον ὄνου, υἱὸν ὑποζυγίου· ἐόρταζε τὰ τῶν παιδῶν, κλάδους χειρῶν κατέχουσα εὐφήμησον· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις, ἐδλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ».

(Ἀπὸ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς Κυριακῆς τῶν Βατῶν).

«Ὁν ἐκήρυξεν ἀμὸν Ἡσαΐας, ἔρχεται ἐπὶ σφαγὴν ἐκούσιον και τὸν νῶτον δίδωσιν εἰς μάστιγας, τὰς σιαγόνας εἰς ῥαπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπον οὐκ ἀπεστράφη ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων· θανάτῳ δὲ ἀσχήμονι καταδικάζεται· πάντα ὁ ἀναμάρτητος ἐκουσίως καταδέχεται, ἵνα πᾶσι δωρήσῃται τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν».

(Ἀπὸ τὸν Ὁρθρον τῆς Ἀγίας και Μεγάλης Πέμπτης).

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Τῷ ἐπὶ τῶν ὤμων τὸ πλανώμενον πρόβατον
ἀραγνὶ καὶ καθελόντι διὰ ξύλου τὴν ἁμαρτίαν
Χριστῷ τῷ Θεῷ.

Χριστὸς Θεοῖ με σαρκούμενος. Χριστὸς με ἀνυποῖ ταπεινούμενος. Χριστὸς με ζωῷ νεκρούμενος καὶ ἀπαθῆ ἐργάζεται, πάσχων ὁ ζωοδότης φύσει σαρκὸς καὶ σννανιστῆ με διὰ Σταυροῦ ὁ φιλόανθρωπος.

Ἄκουε τοίνυν Ἀδὰμ καὶ σὺ Εὐὰ χαῖρε, ὅτι ὁ γυμνώσας πρὶν τοὺς ἀμφοτέροισι καὶ δι' ἀπάτης λαβὼν ἡμᾶς αἰχμαλώτους, ἐν τῷ Σταυρῷ Χριστοῦ κατήργηται σήμερον.

Ρύεται με καὶ λυτροῦται σήμερον ὁ τοῦ παντὸς αἴτιος, καὶ τὸ εἶναι πᾶσι παρασχών, ὁ τῆς δόξης Κύριος, σὺν Πατρὶ ὁ καθημένος καὶ κρατῶν τῶν ἄνω δυνάμεων, ὁ ποιμὴν τῶν προβάτων ὁ Μέγας.

Ἴδε ὁ ἄνθρωπος, παριστάμενος πρὸ βήματος Πιλάτου, ἐν ἀδοξίᾳ μορφῆ, κοίματι ἀνόμῳ, ὡσπερ κοιτὸς ὁ Κριτής, καὶ ἐκ χειρὸς ἀδικίας εἰς τὸ πρόσωπον ραπίζεται, ὃν φρίττουσιν ἡ γῆ καὶ τὰ οὐράνια.

Σιὼν ὁ λίθος ὁ θεοῦδροντος, ἐκ πέτρας ἐκπηγάσας ἐν ἐρήμῳ τὸ ὕδωρ, ἐξ ὄρους ὁ ἀποτμηθεὶς παρθενικοῦ, ἄνευ θελήματος ἀνδρός, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ παλαιὸς τῶν ἡμερῶν, ὁ ἐρχόμενος ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἄγεται σήμερον. Ὡ πῶς λαὸς ἀπειθή, ἀχάριστος καὶ προφητοκτόνος πονηρὰ βουλευσάμενος ἀλάστορα καὶ ἀσεβῆ Βαρραβᾶν ἐδικαίωσε, φθόνῳ δὲ τὸν δίκαιον ξύλῳ παρανόμως κατέκρινε. Τὸν νομοδότην ὁ νενομοθετημένος Ἰσραὴλ, τὸν ρυσάμενον αὐτὸν Φαραὼ ἐκ δουλείας καὶ θεοκτόνος γέγονε!

Ὡ πῶς χλαῖναν περιθέσθαι ἀνέχει πρὸ τοῦ πάθους Σου φιλόανθρωπε, παιζόμενος, τὴν τοῦ πρωτοπλάστου περιστέλλων ἀσχήμονα γύμνωσιν καὶ γυμνὸς παγῆναι ἐν τῷ Σταυρῷ, ἀπαμφιάζων μου Χριστὸν τὸν χιτῶνα τῆς νεκρώσεως!

Ρήγγνται νῦν Ναοῦ ἡ φαιδρότης τὸ Θεῖον καταπέτασμα, Σταυροῦ πηγνυμένου ἐν Κρανίῳ καὶ ἡ κτίσις φρίττει καὶ συγκλονεῖται φόβῳ καὶ κατηφιῶσα ἐποδύρεται τὴν τοῦ Ἀμόμου ἀδικον σφαγὴν!...

Ἀποστρέφεται δ' ἥλιος, οὐ ψιλὸν ὄρων ἐπὶ Σταυροῦ ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν Ποιητὴν αὐτοῦ σεσαρκωμένον, καὶ συσκοτίζει τὸ φῶς, ζόφον ὡς ἱμάτιον μελεμβαφὲς περιβαλλόμενος!

Βουνοὶ συσσειόνται καὶ ὄρη, καὶ σχίζονται πέτραι, ἐπὶ Σταυ-

ροῦ αἰρομένου τοῦ Δικαίου, ὥσει ἀβοηθήτου καὶ τραυματίου.

"Ισταται δὲ κατ' ἔναντι ἡ ὑπεράνωμος Ἀμνὰς καὶ Μίττη κοπτομένη καὶ φρυγὰς δακρύων ἀφιεῖσα, σὺν στόνῳ πολλῷ, τὸν ἴδιον Ἄρνα ἐν τῷ Σταυρῷ καθορῶσα κρεμάμενον καὶ ἀλοῦντα, καὶ ἐκ τῆς πλευρᾶς ρανίδας αἱμάτων ἐκβλύζοντα, ὅπως ἐκπλήνῃ τὸν ἄνθρωπον τῆς ἀρχαίας παραβάσεως!

"Ὡ, πῶς ἔστι φρικτὸν ὄντως ιδέσθαι τὸν Ποιητὴν ἐπὶ ξύλου ἀναρτώμενον, ἐν μέσῳ καταδίκων λόγον Θεοῦ ὡς Ἀμνὸν σαρκικῶς πάσχοντα, καὶ λόγῃ πλευρὰν ἐκκεντούμενον, Βασιλέα ὑπὲρ δούλων Ἀμωμον ὑπὲρ ἀνόμων καὶ ἁμαρτωλῶν!

Δεῦτε οὖν, λαοί, προσκνησώμεν τὸν τόπον ἐν ᾧ ἔστησαν ἄχραντοι πόδες καὶ ἐν Ξύλῳ Θεῖαι Χριστοῦ παλάμαι, ζωοποιαὶ ἐξετάθησαν εἰς πάντων σωτηρίαν, καὶ κλαύσωμεν καὶ εἴπωμεν Αὐτῷ!

Τὴν τῶν παθῶν Σου θεῖαν μολώπωσιν προσκνοῦμεν, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ τὴν ἐν τῇ Σιών Δεσποτικὴν ἱερουργίαν, τὴν ἐν τέλει τῶν αἰώνων Θεοφανῶς γεγενημένην. Τοὺς γὰρ ἐν σκότει καθεδόντας ἐφώτισας, ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης, πρὸς ἀνέσπερον χειραγωγῶν ἔλλαμψιν.

Ἐνέπειρέ μοι ὀλεθρίους ὀδόντας ὄφις ὁ πονηρότατος, Σὺ δὲ αὐτοὺς ἔθλασας, Υἱὲ τῆς Παρθένου, τοῖς ἡλοῖς τοῦ Σταυροῦ Σου, καὶ δύναμιν νικοποιὸν κατ' αὐτοῦ μοι δέδωκας.

"Ἠγειράς με πεσόντα τῷ βόθρῳ, ἐπικλιθεῖς Ζωοδότα ἀπτώτως, καὶ τῆς ἐμῆς δυσάδουτος φθορᾶς, Χριστέ, ἀνασχόμενος εἰσειράστω, θεῖας οὐσίας μύρω με εὐωδίας.

Ἡ ἔνδοξος κένωσις, ὁ Θεῖος πλοῦτος τῆς Σῆς πτωχείας, καταπλήττει ἀγγέλους, Σταυρῷ ὀρῶντάς Σε καθηλωμένον, διὰ τὸ σῶσαι τὸν ἄνθρωπον.

Θεορρότῳ αἵματι κενωθέντι Δέσποτα, Χριστέ, ἐκ Σῆς ἀχράντου πλευρᾶς καὶ ζωοποιῷ, θυσία μὲν πέπανται εἰδωλική, πᾶσα δὲ ἡ γῆ Σοῦ τῆς αἰνέσεως πεπλήρωται.

Ἐμνήσατε Ἰησοῦν τὸν τῆς Παρθένου τόκον, οἱ ὑπερκόσμοιο χοροί. Οὗτος γὰρ χειρὰς ἐκπετάσας ἐν Σταυρῷ, τὰ ἔθνη ἅπαντα ἐπισυνήγαγε καὶ μίαν ἔδειξε ἐκκλησίαν, ἀνυμνοῦσαν Αὐτόν, ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς συμφώνως ψάλλουσαν:

"Ἐντεινε καὶ κατενοδοῦ καὶ βασίλευε, Υἱὲ Θεομήτορος, σώζων τὸν λαόν Σου, ὄνπερ ἐκτήσω τῷ τιμίῳ Σου αἵματι κατ' ἐχθρῶν ἰσχὴν τῷ ὀρθοδόξῳ Βασιλεῖ χαριζόμενος καὶ τῇ Σῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν εἰρήνην βραβεύων τῆς Θεοτόκου ταῖς ἐντεύξεσιν. Ἀμήν.

Ἄρχιμ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ

ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΗΣ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ

Ἀπὸ τῶν ἱερατικῶν χειλέων ἀκούεται ἡχηρὸς ὁ στεναγμὸς καὶ βαθὺ τὸ παράπονον ἀναδίδεται ἀπὸ τῆς ἱερατικῆς καρδίας, διὰ τὸ ἐκδηλούμενον ἐνίοτε ἐν τῇ συγχρόνῳ Ἑλληνικῇ κοινονίᾳ ἀντικληρικὸν πνεῦμα καὶ τὴν κακὴν συμπεριφορὰν μιᾶς μειονότητος πιστῶν πρὸς τὸ πρόσωπον ἡμῶν καὶ τὸ ποιμαντικὸν ἡμῶν ἔργον.

Εἶναι ἄρα γε τοῦτο τὸ βαρὺ τίμημα τῶν ποιμαντικῶν ἡμῶν πόνων;

Τὸ ὑψηλὸν τῆς Ἱερωσύνης ἔργον ἐν τῷ κόσμῳ, ἔχει ὡς ἀντιμισθίαν τὴν περιφρόνησιν καὶ τὴν ἐχθρότητα.

Ἴδού ἐν ἐρώτημα τὸ ὁποῖον ἀνακύπτει ἐκ τῆς ἐν τῇ κοινονίᾳ ζωῆς τοῦ ποιμένου.

Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο δίδεται σαφῆς ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Κυρίου, Ὅστις περιέβαλε τοὺς Ἀποστόλους Του καὶ τοὺς διαδόχους τούτων, διὰ τῆς ὑψηλῆς Χάριτος τῆς Ἱερωσύνης καὶ διέγραψε τὴν θέσιν Αὐτῶν καὶ ἡμῶν ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἡ ἔννοια τοῦ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου ἔργου τοῦ Κυρίου περικλείεται εἰς τοὺς λόγους Του.

«Ὅνκ ἦλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν Αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Μάρκ. 10,45).

Τὸ ἔργον του εἶναι ὀλοτελής προσφορὰ καὶ αὐτοθυσία ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου, προσφορὰ, ἣτις ἐκπηδᾷ ἐκ τῶν κόλπων τῆς οὐρανόθεν Ἀγάπης καὶ ἀναδέχεται τὴν θυσίαν αὐτὴν καὶ τὴν ἀποστολήν ὡς ἐντολήν τοῦ Οὐρανόθεν Πατρὸς καὶ ὡς ἐκδήλωσιν τῆς Πρὸς Αὐτὸν ἀπεριορίστου καὶ ἀπροσμετρήτου ἀγάπης Του (Ἰωάν. Κεφ. 15, 10).

Ἡ Ἱερωσύνη ἡμῶν ἦν, διὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν διαδόχων Αὐτῶν, ἔχομεν ἀπὸ τοῦ Ἀρχιποιμένου ἀποτελεῖ καθῆκον ἅμα καὶ ἐκδήλωσιν ἀμέτρον ἀγάπης πρὸς Ἐκεῖνον (Ἰωάν. 21,15).

Ὅσον ἀγνὴ καὶ ἄδολος εἶναι ἡ ἀγάπη ἡμῶν πρὸς τὸν Κύριον καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἐκπηγάζουσα ἀνιδιοτελής ὑπηρεσία τῶν ἀνθρώπων, τόσον ἡ ἀχαριστία καὶ ἡ ἀντίθεσις τοῦ κόσμου θὰ ἐκδηλοῦται ἐναντι ἡμῶν διότι «Ὅνκ ἐσμὲν ἐκ τοῦ κόσμου», διὰ τοῦτο «μισεῖ ἡμᾶς ὁ κόσμος» (Ἰωάν. 15, 19).

Ἡ Ἱερωσύνη, ὡς ὑπεδηλώσαμεν ἐν ἀρχῇ, ἄνωθεν ἔχουσα τὴν κλῆσιν καὶ θεόπεμπτον τὴν χάριν, τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολήν αὐτῆς ἐκπληροῖ διὰ τῶν μέσων τῆς χάριτος καὶ τῆς ἀγάπης.

Ἀπλαῖ τινες σκέψεις ἐκ τῆς συνειδήσεως τοῦ ἔργου ἡμῶν ἀφορμώμεναι καὶ ἀπὸ τῆς προσωπικῆς ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ἡμῶν πείρας ἐκπηγάζουσαι δύνανται, νομίζομεν, νὰ ἐξαλείψωσι παντελῶς ἀπὸ τῶν χειλέων ἡμῶν, τὸ πικρὸν τοῦ ἀδικουμένου παράπονον.

Ἡ συνείδησις τῆς ἱερατικῆς ἡμῶν κλήσεως καὶ ἡ συναίσθησις τῆς ὑψηλῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀποστολῆς ἡμῶν πρέπει νὰ πληροῖ τὴν καρδίαν μας βαθείας ψυχικῆς ἱκανοποιήσεως.

Κατὰ τὸν Πατερικὸν ἀθθεντικὸν λόγον «Μέσος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως ἔστηκεν ὁ ἱερεὺς τὰς ἐκεῖθεν τιμὰς κατάγων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὰς παρ' ἡμῶν ἱκετηρίας ἀνάγων ἐκεῖ». Ἀληθῶς ἡ δωρεὰ αὕτη τῆς Ἀγάπης τοῦ Κυρίου μας, ἡ Ἱερωσύνη, ἣτις κατὰ τὸν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον «τελεῖται μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, τάξιν δὲ ἐπουρανίων ἔχει ταγμάτων» ἀντιστάθμισμα καὶ τίμημα ἀνάλογον τοῦ ὕψους αὐτῆς, ἀντιπαρεχόμενον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων δὲν ἔχει. Διότι κατὰ τὸν αὐτὸν Πατέρα «Οἱ γὰρ τὴν γῆν οἰκοῦντες καὶ ἐν ταύτῃ ποιούμενοι τὴν διατριβήν, τὰ ἐν οὐρανοῖς διοικεῖν ἐπετράπησαν καὶ ἐξουσίαν ἔλαβον ἢ οὐτε Ἄγγελοις, οὔτε Ἀρχαγγέλοις ἔδωκεν ὁ Θεός». Καὶ κατὰ τὸν Γρηγόριον Νύσσης. «Χθὲς γὰρ καὶ πρόηον εἰς ὑπάρχων τῶν πολλῶν καὶ τοῦ δήμου, ἀθρόον ἀποδείκνυται καθηγεμόνων, πρόεδρος, διδάσκαλος εὐσεβείας μυστηρίων λανθανόντων μυσταγωγὸς καὶ ταῦτα ποιεῖ μηδὲν τοῦ σώματος ἢ τῆς μορφῆς ἀμειφθεῖς. Ἀλλ' ὑπάρχων κατὰ τὸ φαινόμενον ἐκεῖνος δεῖς ἦν, ἀοράτῳ τινὶ δυνάμει καὶ χάριτι τὴν ἀόρατον ψυχὴν μεταμορφωθεὶς πρὸς τὸ Βέλτιον». (Ε.Π.46, 581).

Ἡ συνείδησις τοῦ μεγαλείου τῆς Ἱερωσύνης δημιουργεῖ εἰς τὴν ταπεινὴν ἡμῶν καρδίαν τὸ συναίσθημα τοῦ πληρώματος τῆς ἐν ἡμῖν Χάριτος τοῦ Κυρίου καὶ πρέπει νὰ «ἀρκῆ ἡμῖν ἡ χάρις του» αὕτη.

Δεύτερον. Ἄς σημειωθῆ ἁπλῶς, ὅτι ἐν λόγῳ δὲν δύναται νὰ διατυπωθῆ πλήρως.

Ἡ ἄσρητος ἐκείνη ψυχικὴ ἀγαλλίασις, τὴν ὁποίαν δοκιμάζει ὁ πιστὸς ἱερεὺς ὁ ἐν ἄκρᾳ ταπεινώσει καὶ βαθείᾳ εὐλαβείᾳ εἰς τὸ Ἱερὸν Θυσιαστήριον τῆς Ἀναιμάκτου Θυσίας προσεδρεύων, δὲν ἔχει ἀντάλλαγμα ἐκ τοῦ κόσμου. Δὲν δύναται νὰ μᾶς δώσῃ ὁ κόσμος ὅ,τι ἡ Χάρις τῆς Ἱερωσύνης μᾶς παρέχει, ἱκανοῦσα ἡμᾶς νὰ ἴδωμεν «αὐτοπεῖ τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου ἐν τῇ Ἀγίᾳ Ἀναφορᾷ». Τὰ σκύβαλα τοῦ κόσμου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀντιπαραβληθοῦν πρὸς τὴν ἀτίμητον Δωρεάν, ἣν εἰς χεῖράς του κρατεῖ ὁ Ἱερεὺς.

Τρίτον. Τὸ ἔργον ἡμῶν, ἔργον ἀναγεννήσεως ψυχῶν, δη-

μιουργεί ἀρρήκτους και βαθεῖς ψυχικούς δεσμούς μετ' ἐκείνων τούς ὁποίους ἐν αὐταπαρνήσει και ἀγάπῃ ὑπηρετοῦμεν, συνταυτιζόμενοι ψυχικῶς μετ' αὐτῶν.

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος πρὸς πνευματικὸν Πατέρα ἀπευθυνόμενος λέγει χαρακτηριστικῶς διὰ τὸν Ἱερέα. «Δεῖ γὰρ εἶδέναι σε και μὴ ἀμφιβάλλειν ὅτι πρὶν μὲν κατασταθῆς, σεαυτῷ ἕξῃς, κατασταθεὶς δὲ οἷς κατεστάθῃς» (Π. 25, 529). Ὁ τοιοῦτος πνευματικὸς δεσμὸς και ὁ πλήρης μετὰ τῶν πνευματικῶν ἡμῶν τέκνων συνταυτισμὸς, ἐγγενῶς εἰς τὴν ψυχὴν μας τὰ βαθύτερα συναισθήματα Πατρὸς και τέκνων. Στοιχῆ ἀδολος και ἀγνή ἀγάπη πλημμυρίζουν τὴν καρδίαν μας και εἰς αὐτὴν τὴν ψυχικὴν θαλπωρὴν εὐρίσκει ἀνάπαισιν ἀπὸ τὸν βαρὺν πνευματικὸν της μόχθον.

Οἱ Ἀπόστολοι και οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας εἶναι μάρτυρες τούτου. Ἀλλὰ και πάντες ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἔχομεν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς ἡμῶν συναισθανθῆ ταῖα ἱερὰ ταῦτα και ἅγια συναισθήματα, τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ ἡ ὑψηλὴ τῆς Ἱερωσύνης ἡμῶν ιδιότης.

Ἐχει λοιπὸν ἡ Ἱερωσύνη ὡς ἀποστολή, ὄχι μόνον κόπον και πόνον ψυχικόν, ἀλλὰ τίμημα βαρὺ και ἰσάξιον πρὸς τὸ μεγαλεῖον της, ἀναμφιβόλως δὲ ἀνώτερον πάσης ἄλλης ψυχικῆς εὐδαιμονίας και χαρᾶς, τὴν ὁποῖαν δύναται νὰ δώσῃ ὁ κόσμος εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω γενικῶς περὶ τοῦ ἔργου ἡμῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀναφερόμενα και τῆς ἐναντι ἡμῶν συμπεριφορᾶς αὐτοῦ ἀποδιδόμενα, θὰ πρέπει νὰ παράσχωμεν ἔστω και δι' ὀλίγων τὴν ἐξήγησιν τοῦ διαμορφουμένου ἐσχάτως ἀντικληρικῶ κλίματος, ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἑλληνικῇ Κοινωνίᾳ.

Ὁ βαθύτερος λόγος τοῦ ἐκδηλουμένου, ἰδίᾳ εἰς τὰς ἡμέρας μας, ἀντικληρικῶ πνεύματος εἶναι πρωτίστως ψυχολογικός.

Ὁ Ἱερεὺς δὲν εἶναι διὰ τὸν κόσμον ἐν οἰοδήποτε ἄτομον, ἀλλὰ σύμβολον ὑψηλῆς Ἰδέας και θεωρεῖται ὁ φορεὺς τῆς ἠθικῆς τάξεως ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Εἶναι ἄρα ἔλεγχος διὰ πάντα ἄνθρωπον ἐπιθυμοῦντα νὰ κινηθῆ ἔξω τῶν ἠθικῶν ἐπιταγῶν και νὰ περιφρονήσῃ πᾶν ὅ,τι ἀντιτίθεται εἰς τὰ ἀπειθάρχητα χαμηλὰ ἐνστικτὰ του και τὰς ἐγωϊστικὰς του τάσεις.

Εἶναι λοιπὸν φυσικόν, ὁ σημερινὸς («ἀμοραλιστής») ἄνθρωπος νὰ προσβλέπῃ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κληρικῶ με δυσμενὲς και ἐχθρικὸν ὄμμα. Εἰδικώτερον ὁ Ἕλλην με τὴν ιδιότητον ψυχασύνθεσίν του, τὴν ὁποῖαν πλεῖστοι ὄσοι παράγοντες διεμόρφωσαν οὕτω, κινεῖται ὑπὸ ψυχικῶ κόσμον, τὸν ὁποῖον χαρακτηρίζουν ἔντονος συναισθηματικότης, ψυχικαὶ μεταπτώσεις και ἰσχυρὰ πάθη, και ἀντιτίθεται πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν φαίνεται σύμφωνον πρὸς τὰς ἀντιλήψεις και τὰς ἰδέας του. Τὸν ροῦν τῆς ψυχῆς τοῦ Ἕλληρος δὲν

ἐνθιμίζει πάντοτε ἡ νηφαλία σκέψις καὶ ἡ ὀρθὴ κρίσις, ἀλλ' ὁ παμφλάζων καὶ ἀναταρασσόμενος ὑπὸ τοῦ πάθους ἐσωτερικὸς κόσμος του. Ἐκτὸς τοῦ λόγου τούτου τοῦ ἐρμηνεύοντος ἐν τινι μέτρῳ τὸ φαινόμενον συνετέλεσαν καὶ λόγοι ἱστορικοὶ δι' ἡμᾶς τοὺς Ἑλληνας Ὁρθοδόξους.

Μακροαίων ζοφερὰ δουλεία ἀφῆκε βαθεὰ τὰ ἴχνη της ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν ψυχῆς.

Ἡλλοιώθη αἰσθητῶς ὁ εὐγενοῦς προγονικῆς καταγωγῆς ψυχικὸς κόσμος τοῦ Ἑλληνοῦ, ὅστις εἶχε καταστῆ εὐγενέστερος, ἀφ' ὅτου ἐνεβαπτίσθη εἰς τὴν Ἱερὰν Κολυμβήθραν τῆς Οὐρανοπέμπτου Θρησκείας τοῦ «Πνεύματος καὶ τῆς Ἀληθείας».

Ἡ Ἐκκλησία, ἣτις καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαχθοῦς δουλείας διεκράτησεν εἰς τὴν ἀγκάλην της ἐν μητρικῇ στοργῇ καὶ διεφύλαξεν ἀβλαβῆ, κατὰ τὸ δυνατόν, τὴν Ἐθνικὴν ψυχὴν, ἐδοκίμασεν εὐθὺς ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἐλευθέρως Ἑλληνικῆς Πολιτείας, τὰ δείγματα τῆς ἀγνώμονος καὶ ἀστόργου συμπεριφορᾶς τῶν τέκνων της.

Ἄς προσθέσωμεν εἰς ὅσα ἀνωτέρω εἶπομεν, ὅτι εἰς τὴν δημιουργίαν ἀντικληρικῶν κλίματος συντελοῦν τὰ μέγιστα τὰ πνέοντα ἀπὸ Βορρᾶ ἀντιχριστιανικὰ ρεύματα καὶ τὰ ἀπὸ τῆς Δύσεως ἐισορμοῦντα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ὁρθόδοξον ὀρίζοντα κύματα τῶν ποικιλιωνύμων ἀνορθόδοξων συστημάτων καὶ προπαγανδῶν.

Δὲν τονίζομεν ἰδιαίτερος τὰ ἔκτροπα, ἠθικῆς ἰδίᾳ μορφῆς, εὐτυχῶς ὀλιγίστων κληρικῶν, διότι ταῦτα, παρὰ τὴν εὐρείαν δημοσιότητα, ἦν διὰ τοῦ τύπου λαμβάνουν, δὲν δύνανται νὰ ἐμφανίσουν ὡς νοσοῦν ὀλόκληρον τὸ Ἱερὸν Σῶμα τοῦ Κλήρου, τὸ ἀναντιρρήτως εὐρωστον ἠθικῶς, καὶ νὰ ἀποτελέσουν τὸ κύριον γενεσιουργὸν αἴτιον τοῦ ἀντικληρικῶν πνεύματος.

Ἐὰν ἡ εἰς βάθος καὶ ἔκτασιν προϊοῦσα πνευματικὴ ἀναγέννησις τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Κοινωνίας ἐξαλείψῃ τὰ στίγματα τοῦ παρελθόντος καὶ ἀποκαταστήσῃ εἰς τὴν προτέραν γνησιότητα τὴν νοθευθεῖσαν ὑπὸ τῆς δουλείας Ἑλληνικῆν ψυχὴν, τότε ὁ Ὁρθόδοξος Ἑλληὴν κληρικὸς θὰ ἐκτελῇ τὸ ὑψηλὸν του ἔργον ἀπροσκόπτως.

Παρὰ ταῦτα πρέπει νὰ σημειώσωμεν ἰδιαίτερος, ὅτι θὰ ὑπάρξῃ πάντοτε ὁ κόσμος ὁ ἀντιτιθέμενος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν Κλῆρον Ἀδτῆς.

Τὸ τοῦ Κυρίου «Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς διώξουσιν», «Εἰ τὸν λόγον Μου ἐτήρησαν καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν» (Ἰωάν. 15, 20), ἔστω ἡ λυδία λίθος, δι' ἧς θὰ ἐλέγχεται ἀσφαλῶς καὶ ἡ γνησιότης τοῦ ἔργου ἡμῶν καὶ ἡ ἀγνότης τῶν διαθέσεων τῶν ἀνθρώπων ἐναντι ἡμῶν.

Ἄρχιμ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΛΕΓΚΑΣ

ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ μου ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Πρὶν βάλῃς τὸ πρῶτὸ τὸ πετραχῆλι σου νὰ σκεφθῆς ἂν θὰ ἔχῃς προσφορά καὶ νάμμα γιὰ τὴ θεία Εὐχαριστία. Κάποτε συνέπεσε νὰ ἐπισκεφθῶ — Κυριακὴ ἀπόγευμα — ἓνα χωριὸ γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός μου. Ὁ Ἱερεὺς τοῦ χωριοῦ ποὺ πέρασα πρὶν, μοῦ εἶπε πὼς στὸ πολὺ κοντινὸ χωριὸ δὲν ἀκούστηκε τὸ πρῶτὸ τῆς Κυριακῆς ἐκείνης ἢ καμπάνα. Αὐτὸ μοῦ εἶπε, παρατηρεῖται συχνά. Τὸν ἐρώτῶ νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ, ἂν ξέρῃ τὸ πρᾶγμα, κι' ἔλαβα τὴν ἀπάντησι πὼς ὁ παπᾶς ὅταν δὲν τοῦ πηγαίνουν προσφορά, δὲν λειτουργεῖ. Ἔτσι τὸ χωριὸ μένει μὲ τὸν παπᾶ, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ Ναὸ του κλειδωμένο κυριακάτικα. Πραγματικὰ ἐξεπλάγην γι' αὐτό. Πρῶτα-πρῶτα, πὼς σ' ἓνα ὁλόκληρο χωριὸ, σιταροχωρι μάλιστα, δὲ βρέθηκε μιὰ χριστιανὴ νὰ φέρῃ γιὰ τὴν ψυχὴ της ἓνα προσφοράκι γιὰ νὰ τελεσθῇ τὸ Μυστήριον. Ἐπειτα πὼς, ἐφ' ὅσον ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ διεπίστωσεν ἓνα εἶδος μποῦκοταρίσματος δὲν ἔλαβε τὰ μέτρα του, ὥστε νὰ μὴ κλεισθῇ ὁ Ναὸς ἡμέρα Κυριακῆ. Ὅταν ἔφθασα στὸ χωριὸ ἐκεῖνο ἔγινε συναγεμῶς. Ἔσπασαν κυριολεκτικῶς τὶς καμπάνες ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ τῆς ἐκεῖ ἀφίξεώς μου. Οἱ κάτοικοι ὅλοι, σύσσωμοι, ὁ δάσκαλος, τὰ παιδάκια, ὅλα περιποιημένα καὶ στῆ γραμμῇ, μὲ ὑποδέχτηκαν. Δὲν ἔβλεπα ὅμως τὸν παπᾶ τοῦ χωριοῦ. Ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει τράβηξα στὸ Ναὸ. Ἐζήτησα τὸν Ἱερέα καὶ μοῦ εἶπαν πὼς προσποιεῖται τὸν ἄρρωστο. Κάτι ἄρχισα νὰ καταλαβαίνω. Ἐκαμα μόνος μου τὸν ἔσπερινό, ἐκήρυξα μὲ ὅλη μου τὴν ψυχὴ καὶ τὰ φλόγα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ μου τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, προσήρμωσα τὰ νοήματα στὸ σκοπὸ ποὺ ἐπεδίωκα γιὰ νὰ διώξω τὸν καλοθρεμμένο Διάβολο, καί, σὰν ἐτελείωσα, καθίδρος—καλοκαῖρι ἦταν— τὸ κήρυγμα, ἠθέλησα νὰ μὲ ὀδηγήσουν στοῦ παπᾶ τὸ σπίτι. Ἠρνήθησαν ὅλοι. Μονάχα ἓνας Ἐπίτροπος τοῦ Ναοῦ ἀπὸ ντροπὴ ἴσως μὲ συνώδευσεν. Ὁ παπᾶς ἦταν πράγματι στὸ κρεββάτι. Μετὰ τὰ τυπικά, τὸν ἐρώτησα σχετικὰ ἐπάνω σὲ ὅσα εἶχα προηγουμένως πληροφορηθῇ. Μοῦ εἶπε πὼς καὶ ἄλλοτε εἶχε μείνει ὁ Ναὸς ἀλειτούργητος, γιὰτὶ ὅλοι οἱ ἐνορίτες του εἶναι ἀριστεροὶ μέχρι κόκκαλο, εἶναι κατακόκκινοι κομμουνισταί, καὶ οὔτε στὴν Ἐκκλησίᾳ πατοῦν, οὔτε συνεπῶς προσφορά καὶ νάμμα φέρνουν. Καὶ ἐσυνέχισε. Πὼς μπορῶ ἐγὼ φτωχὸς ἄνθρωπος νὰ τοὺς ἀγοράζω καὶ τίς προσφορὰς νὰ παίρνουν αὐτοὶ ἀντίδωρο; Ἄν μοῦ φέρουν προσφορὰς, εὐχαρίστως νὰ τοὺς κάμω λειτουργία. Ἀλλὰ βαρέθηκα! Θὰ φύγω. Θὰ πάω στὴν Ἀμερικὴ νὰ ζήσω σὰν ἄνθρωπος!... Τὶ τοῦ ἀπήντησα, ἀδελφέ,

δὲν μπορείς νὰ φαντασθῆς. Ἐμίλησεν ὁ πόνος μου γιὰ τὸ κατάντημα τῆς Ἐκκλησίας μας. Δὲν ἠθέλησεν ὅμως νὰ παραδεχθῆ πὼς φταίει καὶ αὐτός. Μοῦ μίλησε σὰν ξηρός καὶ στεγνός ἐπαγγελματίας μὲ μιὰ πίκρα κατὰ τῶν ἐνοριτῶν του, ποῦ δὲν περιγράφεται. Θὰ μοῦ συγχωρήσης νὰ μὴ ξετυλίξω αὐτὴν τὴν πτυχή, αὐτὸ τὸ σατανικὸ κουβάρι μπροστά σου. Δὲ μᾶς συμφέρει. Αὐτὸ ποῦ θίγω εἶναι τοῦτο: "Ὅτι κατὰ τὰ δύο τρίτα ἦταν ὑπεύθυνος ὁ Ἱερεὺς αὐτῆς τῆς καταστάσεως, γιὰτι μετὰξὺ ἄλλων ἀνεκδιηγήτων, πέταξε μπροστά στὸ ἐκκλησίασμα μιὰ προσφορά γιὰτι ἦταν μικρῶν διαστάσεων καὶ ἀνέφερε ὀνομαστικὰ τὴν γυναῖκα κραυγάζων πὼς δὲν εἶναι δεκτή... Ἀπὸ τότε ὁ σκανδαλισμὸς ἐκορυφώθη καὶ ἔπαυσε κάθε εἴδους «τυχερό» στὸν παπᾶ, τὸν ὁποῖον ἀπεμόνωσεν ὀλόκληρο τὸ χωριὸ στὸ σπίτι του μέχρις ὅτου ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ τόπου τὸν ἀντικατέστησε καὶ ὡς διὰ μαγείας πρὸ τοῦ ὑπερόχου ἐκείνου νέου Ἱερέως ἐξαφανίστηκεν ὁ εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ πρώτου ὑπάρχων κομμουνισμὸς τοῦ χωριοῦ καὶ τῶν Χωρικῶν.

Ἄλλὰ γιὰτι ἀνέφερα αὐτὰ στὴν ἀγάπη σου; Ἀπλούστατα γιὰτι μπορεί νὰ ὑπάρξῃ μιὰ σύμπτωσι νὰ μὴ φέρῃ κανεὶς προσφορά γιὰ νὰ προσκομίσης. Μπορεῖ. Δὲν ἀποκλείεται κι' αὐτὸ στὸ Χωριὸ μάλιστα. Ποιὸς λόγος νὰ μείνῃ ὁ Νὰός χωρὶς τὴν θείαν Λειτουργίαν; Πὼς θὰ ἡσυχάσῃ ἡ ἰδική σου συνείδησις; Πὼς θὰ δικαιολογηθῆς στοὺς ἐνοριτέες σου; Θὰ τοὺς εἰπῆς ὅπως ὁ ἄλλος, «ἀφοῦ δὲν μοῦ φέρατε πρόσφορο, δὲν σᾶς λειτουργῶ;» Οἱ ἐνοριτέες σου, μάλιστα οἱ Χωρικοὶ δὲν καταλαβαίνουν ἀπὸ τέτοια. Φρονοῦν πὼς ὁ παπᾶς τοὺς πρέπει νὰ τὰ ἔχῃ ὅλα ἔτοιμα, ὅσα πρέπει ν' ἀνήκουν στὴν εὐλαβική του φροντίδα. Καὶ νὰ σοῦ εἰπῶ: "Ἐχουν κατὰ τοῦτο δίκιο. Ἀπὸ τῆ μιὰ μεριά ὅταν βέβαια δὲν σκέπτονται πονηρά. Ἀπὸ τὴν ἄλλη γιὰτι πρέπει τὸ νάμμα καὶ ἡ προσφορά πρέπει νὰ εἶναι καθαρὰ ἀφοῦ προορίζονται γιὰ τὴ Θουσία. Ἄλλοτε, καὶ σήμερα ἀκόμη, εὐσεβεῖς γυναῖκες, ἐνήστευαν αὐστηρὰ καὶ ἔπειτα ἐζύμωναν τὴν προσφορά τῆς Θουσίας. Καθάρριζαν καλὰ τὸ ἀλεύρι πρῶτα, πρόσεχαν νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένο ἀπὸ ξένα στοιχεῖα καὶ ἀπὸ σιτάρι καθαρὸ, πρόσεχαν νὰ εἶναι «γυνομένο» δηλαδὴ νὰ ἔχῃ ἀπὸ τὸ προζύμι καλὰ ἀφρατοποιηθῆ, τὸ ἔψηναν καλὰ καὶ ἔτσι ὥστε νὰ μὴν ἔχῃ «φοῦσκες» στὴν ὕψι καὶ ἔτσι τὸ προσέφεραν. Πολλὲς μάλιστα ἀπὸ τίς εὐλαβεῖς αὐτὲς ὑπάρξεις, εἶχαν καὶ τὸ νάμμα ἐτοιμάσει ἀπὸ χυμὸ καθαρῶ σταφυλιοῦ, χωρὶς ριτσίνια καὶ φάρμακα μέσα, σφραγισμένο καὶ διατηρημένο στὸ μπισκόλο τους μὲ μιὰ χριστιανικὴ καύχησι πὼς θὰ χρησιμοποιηθῆ κι' αὐτὸ γιὰ τὴν μετουσίωσί του εἰς Αἷμα Χριστοῦ. Ἄλλ' αὐτὸς ὁ κόσμος, ἂν δὲν ἐξέλειπεν ἐντελῶς, πάντως ἀραίωσε στὴν ἐποχὴ

μας. Ὁ παπᾶς βρῆκε καὶ τὸν μελᾶ του ἀπὸ τότε ποῦ πληρώνεται ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ πρέπει νὰ γδαρθῇ ζωντανὸς γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησι τῶν ἐνοριτῶν του. Νὰ φέρῃ ὅσες προσφορὲς χρειάζονται γιὰ τὴν Θυσία καὶ γιὰ τὸ ἀντίδωρό τους. Νὰ κάμῃ τὸ πᾶν, ν' ἀναλάβῃ κάθε δαπάνη, ποῦ ἄλλοτε ἀποτελοῦσε τὸ μέλημα τοῦ χωριάτικου αὐθορμητισμοῦ. Ὁ ὕλισμός, οἱ νεώτερες τῆς ἀπιστίας θεωρίαι, αὐτὴ ἡ χυδαιότης ποῦ ξαπλώθηκε καὶ στὰ κουτσοχώρια ἀκόμη, διέλυσαν τὰ μυαλὰ τῶν πιστῶν ποῦ ἐξύπνησαν γιὰ νὰ ἀσεβοῦν. Ἀλλὰ πιὸ κάτω θὰ μιλήσουμε γι' αὐτά. Θέλω μονάχα νὰ σοῦ τονίσω καθὼς καὶ σ' ὄλους τοὺς ἱερεῖς ποῦ μᾶς παρακολουθοῦν στὴ συζήτησι, πὼς πρέπει νὰ κάμῃ ἡ πρεσβυτέρα σου ἐκεῖνο ποῦ σταμάτησαν νὰ κάνουν οἱ πολλὲς γυναῖκες σήμερα. Νὰ φτιάχνῃ αὐτὴ ἡ ἴδια τὰ δυὸ μικρά, καθαρὰ προσφοράκια, καὶ νὰ ἔχη ἡ ἴδια τὸ νάμμα ἑτοιμο στὸν παπᾶ της. Ἐσὺ ἀδελφὲ θὰ τὴν καθοδηγήσῃς. Γιατὶ ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως ποῦ μπορεῖ νὰ μείνῃς χωρὶς πρόσφορο, δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦν γιὰ τὴ Θυσία ὕλικά, εἴτε ἀπὸ ἀκάθαρτα χέρια εἴτε αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ἀκάθαρτα, καὶ ἐπομένως ἀκατάλληλα γιὰ τὸν ἱερὸ σκοπὸ. Δὲν χάνεις τίποτε. Ὅσῳ «πατάει» ἡ σφραγίδα εἶναι ἀρκετὸ τὸ μέγεθος στὰ προσφοράκια γιὰ τὴν ἱερὰ προσκομιδῇ. Μιὰ φορὰ εἶχε χρησιμοποιηθῆ ἀπὸ τὸν ἱερέα πραγματικὸ ξύδι γιὰ τὴ θεία Μετάληψι. Τὸ ἐδοκίμασα ἐγὼ προσωπικῶς κι' ἦταν ἡμέρα ποῦ κοινωνοῦσαν πολλοί, καὶ φαντάζεσθε τὰ σχόλια, τὰ βρισίδια καὶ τὰ παρόμοια. Οὐτε καὶ ἀπ' αὐτὰ τὰ σφραγισμένα μὲ τὰ φάρμακα κρασιά εἶναι σωστὸ νὰ γίνεταί ἡ θεία Εὐχαριστία. Πρέπει νὰ εἶναι γνήσιο γέννημα τῆς Ἀμπέλου, ἀπηλλαγμένον ἀπὸ ξένα στοιχεῖα. Οἱ παλαιότεροι ἀπὸ μᾶς ἱερεῖς, ὅπως μοῦ διηγοῦνται, τὰ πρόσεχαν αὐτὰ παραπολύ, ὅσο ἀγράμματοι καὶ ἂν ἦσαν. Κρατοῦσαν μιὰ εὐλογημένη παράδοσι καὶ ἐνέπνεον τὸν σεβασμὸ σ' ὄλο τὸ ποίμνιό τους. Προσφορὲς τοῦ δημόσιου φούρνου, ζυμωμένες μὲ παληάλευρα ὠργωμένα ἀπὸ τὰ ποντίκια ἐνίοτε, ἀποπλύματα ρετσίνας, ὑπόπτου συνθέσεως μαυροδάφνες, καὶ κάτι τέτοια, δὲν εἶναι δῶρα τοῦ ἱερέως, τοῦ πιστοῦ, τῆς ἐνορίας, ἄξια γιὰ τὸ Μυστήριον. Δὲν εἶπα ὅτι ματαιοῦται. Ὁ Θεὸς τὰ πάντα γιὰ τὴ σωτηρία μας οἰκονομεῖ. Ἀλλὰ γιατί προσφορὰ Κάιν; Τῶν σκυβάλων; Γιατὶ νὰ μὴ προσφέρωνται τὰ ἐκλεκτότερα τῶν δώρων. Τί κρύβεται ἐδῶ; Ἀπιστία; Ἀδιαφορία; Ἀσέβεια; Ἀπάθεια; Πάντως, ἀδελφὲ, ὑπάρχει μιὰ πραγματικότης. Θέλεις σὲ περιωρισμένη κλίμακα; Ἄς τὸ παραδεχθῶ. Ὅμως ὑπάρχει, πρὸς βλάβην τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθηματος τοῦ λαοῦ μας. Βγάλε ἐσὺ τὴν εὐθύνη σου καὶ ἀκουσέ με στὴ συνέχεια.

Μὲ ἀγάπη Χριστοῦ Χ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ «ΦΙΛΟΘΕΟΝ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΝ»
ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΗ

ΕΠΙΣΤΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΕΝΕΣΙΝ

Προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις.

Ὁ Θεὸς ἄλλο τὸν ἐρωτᾷ, κι' ἄλλο τοῦ ἀποκρίνεται ὁ παραβάτης Ἀδάμ. — «Ποῖος σοῦ τὸ ἐπληροφόρησε πὼς εἶσαι γυμνός; ποῖος ἄλλος ἀπὸ τὸ δένδρο, πού ἀπὸ ἐκεῖνο μονάχα σὲ πρόσταξα νὰ μὴ φᾶς, καὶ σὺ ἔφαγες»; Καὶ ὁ Ἀδάμ ἀπαντᾷ — «Ἡ γυναίκα πού μοῦδωκες γιὰ σύντροφό μου, αὐτὴ μοῦδωσε κι' ἔφαγα ἀπὸ τὸ δένδρο» (Γεν. Γ' 12).

Κι' ἔτσι, βγάζοντας ἀπὸ πάνω του τὸ φορτίο τῆς ἀνομίας, τὸ φορτώνει στὴ γυναίκα του!

Αὐτὸ εἶναι τὸ φυσικὸ τοῦ κάθε ψεύτη. Ἀκόμη κι' ἐκεῖ πού ἀποδείχεται ὀλοφάνερα ἡ ἐνοχὴ του· καὶ πού δὲν ὑπάρχει κανένας τρόπος γιὰ νὰ κρυφθῇ τὸ λάθος του. Κι' ὅταν ἀκόμη φαίνεται πὼς ἐξομολογιέται τὶς ἁμαρτίες του, καὶ τότε ἀκόμη ζητᾷ ναύρη προφάσεις καὶ δικαιολογίες καὶ ψευτοἰσχυρισμούς, γιὰ νὰ τὴν μικρύνῃ κάπως, καὶ γιὰ νὰ τὴν δικαιολογήσῃ κατὰ κάποιο τρόπο.

— «Ἐφαγα, ναί· ἡ γυναίκα μου ὅμως μοῦδωσε κι' ἔφαγα ἀπὸ τὸ δένδρο». Καὶ τὴ γυναίκα ποῖος μοῦ τὴν ἔδωκε; δὲν μοῦ τὴν ἔδωκες σὺ ὁ ἴδιος; Καὶ γιατί μοῦ τὴν ἔδωκες; δὲν μοῦ τὴν ἔδωκες γιὰ βοηθό μου;

Τέτοια εἶναι ἡ ἐξήγησις πού δίνει ὁ Σεβηριανός— Αὐτὴ μοῦδωσε κι' ἔφαγα (δηλαδὴ ἐκείνη πού μοῦδωκες γιὰ νὰ μὲ βοηθῇ)· γιατί ὅταν μ' ἐπλασες κι' ἐκείνη ἀκόμη δὲν ἦτανε πλασμένη, σ' ἄκουσα πού ἔλεγες «ἄς κάνουμε κάποιο βοηθό, πού νὰ τοῦ μοιάζῃ». Αὐτὴ λοιπὸν πού μοῦδωκες, αὐτὴ ἔδωκε καὶ σὲ μένα. Ἄν ἔτσι ἀπάντησε στὸ Θεὸ ὁ Ἀδάμ, ρίχνοντας, γιὰ

νά δικαιολογηθῆ αὐτός, τὸ λάθος στὸ βοηθό του, δὲν ξέρω κι' ἐγὼ τί νὰ εἰπῶ.

Νὰ ποιά εἶναι ἡ ἀπίστευτη θρασύτητα καὶ ἡ ἔσχατη ἀποκοτιά τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἔχει συχνὰ τὴν ἀναίδεια νὰ τὴν παρουσιάσῃ καὶ στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ, ποὺ δὲν εἶναι Θεὸς ποὺ ἀνέχεται τὴν ἀνομία, ἀλλὰ ζητεῖ τὴν αἰτία τῆς ἁμαρτίας μας. Πόσες παρόμοιες τέτοιες ἐξομολογήσεις γίνονται ἀκόμη καὶ σήμερα ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Ἀδάμ; Πνευματικοί μου Πατέρες, ποὺ σεῖς εἶστε οἱ κριτὲς καὶ οἱ ἐξεταστὲς τῶν λογισμῶν καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν, καθὼς καὶ κάθε ἐνέργειας καὶ κάθε πράξης αὐτῶν ποὺ σᾶς ἐξομολογοῦνται, σεῖς τὸ ξέρετε αὐτὸ πολὺ καλά.

**Ἡ ἀπολογία τοῦ ἁμαρτωλοῦ
γίνεται ἀφορμὴ νὰ κατακριθῆ περισσότερο.**

Πολλὲς φορές ὁ ἁμαρτωλὸς ἀγωνίζεται νὰ δικαιολογηθῆ, μὲ λογῆς λογῆς τρόπους. "Ἄν ὅμως καλοσυλλογισθῆ ἐκεῖνα ποὺ ἐνίοτε προβάλλει, γιὰ ν' ἀπολογηθῆ, αὐτὰ τὰ ἴδια, περισσότερο ἀπὸ τὸ καθετὶ ἄλλο, τὸν κάνουν πιὸ ὑπεύθυνο· καὶ μὲ τὰ ὅσα νομίζει πὼς φαίνεται ἐλαφρότερο τὸ ἁμάρτημά του, μ' αὐτὰ ἀκριβῶς γίνεται βαρύτερο.

Κι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἂν δὲν γελοιέμαι, τὸ βλέπω ὀλοφάνερα στὸ Γενάρχη μας. Αὐτὸς σὰν ἀφορμὴ τῆς παρακοῆς του προβάλλει τὴν Εὐα — «Ἡ γυναίκα μοῦ ἔδωκε κι' ἔφαγα ἀπὸ τὸ δένδρο» (Γεν. Γ' 12). Ἄλλὰ, ὦ Ἀδάμ, αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι, ποὺ σοῦ κάνει, ὅσο δὲν γίνεται ἄλλο, μεγαλύτερο τὸ ἁμάρτημά σου!

Εἶσαι ἀξιοκατάκριτος, ἐπειδὴ ἔφαγες. Καὶ ἀξιοκατάκριτος περισσότερο ἀκόμη, ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ σου ἐπρωτίμησες τὴν προτροπὴ τῆς γυναίκας σου. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ δικαιοκρίτης Θεὸς σοῦ ἐπιβάλλει πρῶτα γιὰ κεῖνο τὴν ποινὴ, κι' ὕστερα γιὰ

τ' ἄλλο— «ἐπειδὴ ἄκουσες τὰ λόγια τῆς γυναίκας σου» ἰδοῦ, τὸ πρῶτο· «Καὶ ἔφαγες ἀπὸ τὸ δένδρο· κι' ἀπ' αὐτὸ ποῦ σοῦ παρήγγειλα νὰ μὴ φᾶς μονάχα, ἐσὺ ἔφαγες ἀπ' αὐτό»; νά, τὸ δεῦτερο— «Ἐπικατάρατη ἅς εἶναι ἡ γῆ στὶς προσπάθειές σου..» (Γεν. Γ' 17). Ὅχι μόνο γιὰτι ἔφαγες· ἀλλὰ καὶ γιὰτι ἐγὼ μὲν σοῦ παρήγγειλα νὰ μὴ φᾶς· ἡ γυναίκα ὅμως σοῦδωκε νὰ φᾶς, κι' ἐσὺ ἔφαγες. Κι' ἔτσι ἡ ἀπολογία σου γίνεται γιὰ σένα ἐπαυξημένη ἐνοχὴ, καὶ αἰτία γιὰ νὰ τιμωρηθῆς βαρύτερα.

Δὲν εἶναι εὐπρόσδεκτες ἀγαθοεργίες καὶ θυσίαι ἀτελεῖς.

Ἐνῶ, Χριστιανέ μου, κάθε ἡμέρα καὶ σχεδὸν κάθε ὥρα, πέφτεις στὴν ἁμαρτία καὶ σηκώνεις τὸ βαρύτερο φορτίο τους, τὸ περισσότερο μέρος ἀπὸ τὶς ἡμέρες ποῦ σοῦ χαρίζει ὁ Θεὸς τὸ περνᾶς ἀμέριμνα· καὶ μὲ τὸ σήμερα καὶ μὲ τὸ αὔριο, διαρκῶς ἀναβάλλεις τὸν καιρὸ νὰ ἐπιστρέψης κοντὰ του, μὲ μετάνοια ἀληθινή, καὶ μ' ἐπιστροφή γεμάτη ἀπὸ εἰλικρίνεια.

Ὡς τόσο, πότε πότε, εἴτε γιὰτι σοῦλαχε κάποια δυσάρεστη περιπέτεια, εἴτε τέλος πάντων, γιὰτι ὁ φόβος γιὰ τὴ μελλούμενη ἀναπόφευκτη Κρίση σὲ ξυπνᾷ ἀπὸ τὸν βαθὺ λήθαργο, ποῦ εἶσαι σ' αὐτὸν βυθισμένος, βάζεις μὲ τὸ νοῦ σου καὶ λές, νὰ κάμῃς καὶ ἐσὺ καμμιά καλὴ πράξη, γιὰ νὰ ἐξιλεώσης ἔτσι τὸ Θεό σου καὶ Κριτὴ σου.

Μιὰν ὥρα λοιπὸν ποῦ, ἢ δὲν ξέρεις ποῦ ἄλλοῦ νὰ πᾶς ἢ δὲν ἔχεις νὰ κάνῃς τίποτες ἄλλο, τὴν ἀφιερώνεις καὶ πᾶς στὴν Ἐκκλησία, χαρίζεις κάποιο πρᾶμα, ποῦ δὲν τὸ πολυχρειάζεσαι, σ' ἓνα Ναό· ἢ ἀπὸ τὰ ὅσα μ' ἀδικίες ἴσως ἀπόκτησες ἢ μὲ παρονομίες ἐσεντούκισες, δίνεις στοὺς φτωχοὺς μιὰ μικρὴ ἐλεημοσύνη, κ.λ.λ.

Ἀλλὰ γιὰτι δὲν συλλογιέσαι; Αὐτὸ ποῦ κάνεις εἶναι

Ἐνα μήνυμα ἀπὸ τὸ Φανάρι

**ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΘΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΘΗ ΤΟ ΝΕΟΝ ΑΓΙΟΝ ΜΥΡΟΝ
ΜΙΑ ΕΠΙΒΛΗΤΙΚΗ ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΗ ΙΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΑ**

Ἡ ὑπερηφάνεια ἐνὸς Ἐκκλησιάρχου

Οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀρχιερεῖς μαζί μὲ τὸν χαιρετισμὸν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἔφεραν καὶ κάτι ἀπὸ τὴν πνοὴν τοῦ Φαναρίου. Δὲν εἶναι οὔτε ἰδέα οὔτε φαντασία ἢ πνοὴ αὐτή. Τὸ Φανάριον ὡς κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν ἔπαυσε νὰ ἔχη τὴν πολλαπλὴ μεγάλη ἱστορία του ποὺ δημιουργεῖ τὴν ἀκατάλυτη μέχρι σήμερα ἀτμόσφαιρά του. Καὶ εἶναι ἡ

μιὰ θυσία ἀτελεῖ· καὶ ἡ θυσία σου εἶναι σὰν ἐκείνη τοῦ Κάϊν. Κι' ἐσύ, ὅπως κι' ἐκεῖνος, δίνεις τὰ χειρότερα ἀπὸ τὰ ὅσα ἔχεις. Καὶ ἡ προσφορά σου ἔχει δυσάρεστην ἀπόπνοια, σὰν νᾶχη σκεπασθῆ ἀπὸ λάσπη καὶ ἀπὸ πηλό. Ἡ προσευχὴ δὲν πηγαίνει ὀλόγισα πρὸς τὸν Θεό, σὰν τὸ θυμίαμα τοῦ λιβανιοῦ. Κι' ὅ,τι προσφέρεις μ' ἐκείνη κι' ὅ,τι ζητεῖς μ' αὐτή, εἶναι καρπὸς ὄλως διόλου χωματένιος καὶ λασπερός. Τίποτε τὸ ὑψηλὸ δὲν ὑπάρχει μέσα τους· τίποτε ποὺ νᾶναι καθαρῶτατο οὐράνιο· οὔτε ἔχνος ἀπὸ πνευματικὴ εὐωδία καὶ ἀπὸ χάρη· οὔτε πνοὴ ἐσωτερικῆς ζωῆς.— «Καὶ προσέφερε καὶ ὁ Κάϊν θυσία στὸν Κύριο, ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῆς γῆς» (Γεν. Δ' 3).

Νομίζεις, Χριστιανέ μου, πῶς ὁ Θεὸς δέχεται μ' εὐχαρίστησίν σου τίς τέτοιες προσφορές σου; Ὅχι· γελοῖοσαι. Ὁ Θεὸς δέχεται τοῦ Ἀβελ τὰ ὀλοκαυτώματα—«Καὶ οὔτε ἐπρόσεξε διόλου τὸν Κάϊν καὶ τίς θυσίες του» (Γεν. Δ' 5). Οὔτε καὶ τὸν καταξίωσε ἓνα βλέμμα του.

Μετάφρ. ΘΕΟΔΟΣΗ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ἀτμόσφαιρα ὄχι ἀπλῶς θρησκευτικὴ ἀλλὰ καθολικώτερης μορφῆς. Στὸ περιβάλλον τῆς ἀτμοσφαίρας αὐτῆς οἱ κληρικοὶ ἰδίως ὅσοι εἶναι στενότερα συνδεδεμένοι μὲ τὴν ζωὴν καὶ τὴν κίνησι τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Κέντρου μὲ τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν ζοῦν σὲ μιὰ ξεχωριστὴ δημιουργημένη πνοή. *Ἄλλοι παλμοὶ δουοῦν τὴν ψυχὴ τους καὶ αἱ σκέψεις τους ἀγκαλιάζουν διαφορετικὰ εὐρύτερας μορφῆς ζητήματα σφυρηλατημένα ἐπάνω εἰς τὸν ἄκμονα μακραιῶνων παραδόσεων καὶ γεγονότων ἱστορικῶν. Ὁ ἐναγκαλισμὸς τῶν παλμῶν καὶ τῶν σκέψεων αὐτῶν ἐδημιουργοῦσαν παλαιότερα τὴν μεγάλην πνοὴ τοῦ Φαναρίου. Οἱ χρόνοι ποῦ ἐπέερασαν δὲν ἔσβυσαν εὐτυχῶς ὀλότελα τὴν πνοὴν αὐτῆ. Διειτηρήθη κατὶ ἰσχυρὸν πάντοτε ἀπὸ τούτη καὶ οἱ σεβάσμιοι ἄνθρωποι ποῦ ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐμφανίζωνται μὲ τὸ ράσον—ἀπηγορευμένο ἀπὸ τὸ μεταπολεμικὸ καθεστῶς τῆς κυρίαρχης χώρας—δὲν παύουν νὰ κλείουν στὴν ψυχὴ τους τὸν κόσμον τῆς ἱστορίας καὶ τῶν παραδόσεων του. Τὴν πνοὴ αὐτῆ τοῦ Φαναρίου, ποῦ ἔφεραν μαζί των οἱ διακεκριμένοι ἱεράρχες ἀπεσταλμένοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὴν ἀντελήφθησαν καὶ τὴν αἰσθάνθησαν βαθεῖα ὅσοι ἐπεκοινώνησαν μὲ αὐτοῦς. Ἐνοστάλησαν τὸ Φανάριον οἱ καταδικασμένοι νὰ ἐγκαταλείψουν βωμοὺς καὶ ἐστίες καὶ ὄραματίσθησαν οἱ ἄλλοι τὴν μορφὴ καὶ τὴν ἱστορία τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας.

*

Οἱ ἀπεσταλμένοι αὐτοὶ τοῦ Φαναρίου διὰ τὴν λύσιν διαφορῶν ζητημάτων ἔφεραν καὶ ἓνα ἄλλο μῆνυμα. Ἐνεκοίνωσαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Κέντρου ὅπως ἐφέτος παρασκευασθῆ Ἅγιον Μύρον. Μιὰ μεγάλη καὶ ὑποβλητικὴ τελετὴ πανορθόδοξος ἢ τελετὴ τῆς παρασκευῆς τοῦ Μύρου ποῦ παρασκευάζεται ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ μόνον καὶ κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα. Ἐχει μιὰ εἰδικὴ ἱεροτελεστία ἢ παρασκευὴ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ μύρου. Αὐτὴ ἢ ἱεροτελεστία ἀρχίζει ἀπὸ τὴν Κυριακὴ βράδυ τῶν Βαΐων. Εἰδικὸς ἐπιστήμων ὁ μυρεψὸς ἐπιμελεῖται πρὸ τῆς Κυριακῆς αὐτῆς τῆς προπαρασκευῆς τῆς ὅλης ἱεροτελεστίας. Αὐτὸς φροντίζει διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀρωμάτων μὲ τὰ ὁποῖα θὰ βράσῃ τὸ λάδι τὸ προωρισμένο νὰ μετατραπῆ εἰς μύρον. Παλαιὰ εἰκονίσματα καὶ ἄνθη ἀπὸ εἰκόνες περισυλλέγονται διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς βορά—θεῖα βορά—στὴν φωτιά μὲ τὴν ὁποῖαν θὰ γινήῃ ἢ παρασκευῆ. Στὸν περίβολον τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ στήνονται οἱ εἰδικοὶ λέβητες καὶ τὸ βράδυ τῆς Κυριακῆς, μετὰ τὴν τελετὴ τοῦ ἑσπερινοῦ τῶν Νυμφίων, ὁ Πατριάρχης μετὰ τῶν συγχοροστατούντων ἀρχιερέων καὶ τῶν λοιπῶν κληρικῶν προσέρχεται, εὐλογεῖ καὶ κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς παρασκευῆς

τοῦ Μύρου. Ῥίπτει αὐτὸς τὸ πρῶτο ἄναμμα στὴν φωτιά πού θά φουντώσῃ κατόπι κάτω ἀπὸ τοὺς τεραστίους λέβητας. Ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ περιβόλου τοῦ Πατριαρχείου καὶ ὅλη σχεδὸν ἡ περιοχὴ πλημμυρίζει ἀπὸ ἓνα μεθυστικὸν ἄρωμα. Ἐκ περιτροπῆς κληρικοί τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ διαβάζουσι εὐχὰς καὶ ὁ μυρεψὸς μὲ βοηθοῦς του ἐπιστατεῖ εἰς τὴν παρασκευὴν πού ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέρας γνώσεις καὶ δεξιότητες. Καὶ ἡ παρασκευὴ συνεχίζεται μέχρι τῆς πρωΐας τῆς Μεγάλης Πέμπτης. Τὸ πρωτὶ τῆς ἡμέρας αὐτῆς πληροῦνται λαγίγια τοῦ παρασκευασμένου πλέον ἁγίου Μύρου καὶ γίνεται ἐπιβλητικὴ περιφορὰ των εἰς τὸν πατριαρχικὸν ναὸν καὶ κατὰ τὴν πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ μεγαλόπρεπη λειτουργία, κατὰ τὴν ὁποίαν παρευρίσκονται καὶ διπλωματικὰς ἀντιπροσωπεῖες ὄλων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανικῶν κρατῶν γίνεται ἡ καθιέρωσις τοῦ ἁγίου αὐτοῦ παρασκευάσματος, μὲ τὸ ὁποῖον τελεῖται τὸ δευτέρον μυστήριον, τὸ θεῖο χρίσμα. Ὁ Μέγας Ἐκκλησιάρχης παλαιότερα ἀνελάμβανε αὐτὸς νὰ ἐφοδιάζῃ ὅλες τὶς ὀρθόδοξες ἐκκλησίες μὲ τὸ νέον παρασκευασθὲν μῦρον. Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἐκκλησιάρχας αὐτοὺς ὁ ὁποῖος ἐπὶ σάραντα καὶ πλέον ἔτη διετήρησε τὸ ἀξίωμα αὐτὸ διαδεχθεὶς τὸν ἀργότερα ἀναδειχθέντα εἰς Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Γερμανὸν τὸν Ε' ἐθεώρει τὴν ἀποστολὴν αὐτὴν τοῦ θεοῦ Μύρου ὡς ἀποστολὴν θρησκευτικὴν καὶ ἔθνικὴν μεγάλης σημασίας. Ὁ ἀλησμόνητος εἰς τοὺς παλαιότερους κύκλους τοῦ Φαναρίου ἐκκλησιάρχης αὐτός, ὁ Καλλίνικος, εἶχε τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι μὲ τὸ ἅγιο Μῦρον τὸ ὁποῖον ἔστελλε σὲ ὅλες τὶς ὀρθόδοξες ἐκκλησίες κατὰ τὸ καλύτερον περιποιημένο τρόπο ἐχρίνοντο οἱ πρίγκιπες καὶ αἱ πριγκίπισσες καὶ οἱ μέλλοντες ὀρθόδοξοι αὐτοκράτορες καὶ βασιλεῖς.

Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο ὁ γέρων ἐκεῖνος κληρικός πού ἐθυσίασε ὅλες τὶς προαγωγὰς του εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐκκλησιάρχου, τοῦ ἐντολοδότου διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Μύρου εἰς ὅλες τὶς ὀρθόδοξες χριστιανικὰς χώρας.

Ἄν ζοῦσε σήμερα βέβαια, θὰ ἐδοκίμαζε πικρία καὶ ἀπαγοήτευσί μὲ τὴν σκέψιν ὅτι ἐστένεψε καὶ ἐξέλιπε σχεδὸν ἡ δυνατότης τοῦ χρίσματος, μὲ τὸ θεῖο παρασκευάσμα πού θὰ ἔστελνε, βασιλέων καὶ πριγκιπων ὀρθοδόξων. Ἡ τελετὴ ὡς τόσο τῆς παρασκευῆς τοῦ Ἁγίου Μύρου δὲν ἔπαυσε νὰ ἀποτελῇ μιὰ ἀπὸ τὶς πλέον ὑποβλητικὰς ἱεροτελεστίας τοῦ Κέντρου τῆς Ὄρθοδοξίας.

Καὶ τὸ μήνυμα τῆς τελετῆς αὐτῆς κατὰ τὴν ἐφετεινὴν ἐβδομάδα τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου μας ἔφεραν οἱ σεβάσμιοι ἀρχιερεῖς ἀπεσταλμένοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ «ΕΥΕΡΓΕΤΙΝΟ» Ἡ «ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΗΘΙΚΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ»

**Πρέπει λίγο-λίγο και με ὑπομονή ν' ἀσκούμεθα
στά ἔργα τῆς μετάνοιας.**

Ἐνας ἀδελφὸς πού εἶχε πέσει στὸν πειρασμὸ τῆς ἀμαρτίας, εἶχε χάσει ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ πράγματος τὴ γαλήνη του, καὶ εἶχε παραμελήσει ὅλως διόλου τὸν ἀσκητικὸ του κανόνα. Ἦθελε λοιπὸν νὰ τὴν ξαναβρῆ καὶ νὰ ξανάλθῃ στὰ πρῶτα του. Μὰ δὲν τὸ μπορούσε· γιατί τοῦ ἦτανε ἐμπόδιο ἡ θλίψη του αὐτή, κι' ὅλο ἔλεγε: — Πότε θὰ μπορέσω ἄραγε νὰ ξανάβρω τὸν ἑαυτό μου καὶ νὰ ξαναγίνω, ὅπως ἦμουνα ἄλλοτε;

Τάμελοῦσε ὁμως νὰ τὸ κάμῃ, καὶ δὲν εἶχε τὴ δύναμι νὰ καταπισθῆ τὴ βαρεῖα ζωὴ τοῦ μοναχοῦ. Πῆγε λοιπὸν κι' εὗρηκεν ἕνα σεβάσμιο Γέροντα καὶ τοῦ ἀνιστόρησε τὰ βάσανά του. Κι' ὁ Γέροντας, ἀφοῦ τὸν ἄκουσε προσεκτικὰ καὶ με συμπάθεια, τοῦ διηγῆθηκε τὴν παρακάτω ἱστορία, γιὰ νὰ τὴν ἔχη σὰν παράδειγμα.

— Κάποιος ἄνθρωπος—τοῦ εἶπε— εἶχεν ἕνα χωράφι. Κι' ἐπειδὴ τὸ εἶχε παρατήσῃ καὶ δὲν τὸ ἐκαλλιεργοῦσε, εἶχε γίνῃ χέρσο, κι' ἐγέμισε ἀπὸ ἀπρουνιές, ἀγροδούρους καὶ ἀγριάγκαθα. Κάποτε λοιπὸν ἐστοχάσθηκε νὰ τὸ ξαναπεριποιηθῆ, καὶ εἶπε στὸ γυιὸ του:—Νὰ πᾶς, παιδί μου, καὶ νὰ ξετραφίσης τὸ χωράφι μας, πού τ' ἀφήκαμε κι' ἀγρίεψε. Κι' ἐκεῖνο ἐπῆγε νὰ καταπισθῆ τὴ δουλειά.

Μόλις ὁμως ἔφτασε, καὶ τὸ εἶδε πού ἦτανε πατημένο ἀπὸ τὴν ἀγριάδα κι' ἀπὸ τ' ἀγκάθια, ἐδείλιασε καὶ εἶπε μέσα του—Πῶς θὰ μπορέσω, νὰ τὴ βγάλω πέρα μονάχος μου τὴ δύσκολη αὐτὴ δουλειά, καὶ πῶς θὰ ξεχερσώσω αὐτὰ πού βλέπω ἐδῶ; Πῶς θὰ ξεβιώσουνε τόσα ἀγκάθια καὶ τέτοιο χορτομάνι; Κι' ἐπειδὴ τὸ βρῆκε τὸ πρᾶγμα πολὺ δύσκολο, ἔγειρε σ' ἕνα ἀπόσκιο καὶ τῶρριξε στὸν ὕπνο· κι' ὅταν κάποια φορὰ ἐξύπνησε καὶ ξαναεἶδε τὴ σκληρὴ δουλειά πού τὸν περιμένει, τὸ ξανάρριξε στὴν ξάπλα καὶ δὲν ἔπιασε τὴν ἀξίνα.

Ἔτσι τῶκαμε—σειρὰ—κάμποσες ἡμέρες· καὶ πότε γύριζεν ἀπὸ τὸ ἕνα πλευρὸ καὶ πότε ἀπὸ τὸ ἄλλο, σὰν τὴν πόρτα πού ἀνοίγοκλεῖ ἐπάνω στὸ στροφάλι τῆς.

Πῆγε λοιπὸν κάποιες κι' ὁ πατέρας του νὰ ἰδῆ τί κάνει καὶ πῶς τὰ πάει, καὶ εἶδε πού δὲν εἶχε κάμῃ ἀπολύτως τίποτα, καὶ τοῦ εἶπε: — Τί εἶναι αὐτά; γιατί δὲν ἔπιασες δουλειά καὶ δὲν ἔκαμες τίποτα ὡς τώρα; Κι' αὐτὸς τ' ἀπάντησε.

— Συμπάθα με, πατέρα μου, γιατί κάθε ἡμέρα πού ἐρχόμουνα, με τὴν ἀπόφαση ν' ἀρχίσω, ἔβλεπα τ' ἀγκαθομάνι καὶ τὴν ἀγριάδα αὐτή, πού ἔχει πατήσῃ τὸ χωράφι μας, καὶ μ' ἔπιανε τρόμος. Κι'

ἀπὸ τῆ δειλία μου αὐτῇ, ἐστρωνόμουνα καταγῆς καὶ τῶρριχνα στὸν ὕπνο· καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔκανα τίποτα.

— Κι' ὁ πατέρας του τ' ἀπάντησε—Αὐτὸ ποὺ λὲς εἶναι σωστό· καὶ χρειάζεται βέβαια, παιδί μου κόπος πολὺς, γιὰ νὰ καλλιεργηθῆ τὸ χωράφι. Δὲν ἔπρεπε ὁμως νὰ κιωτέψης· παρὰ νὰ τὸ καταπιασθῆς, χωρὶς βία καὶ χωρὶς ἀνάγκαση μεγάλη. Παρὰ κάθε μέρα νὰ ξετραφί-ζης λίγο· καὶ τόσο μονάχα, ὅσο πιάνει τὸ κορμί σου, ὅταν ξεπλώ-νης κατάχαμα· καὶ θὰ ἰδῆς, πὼς μ' αὐτὸ τὸν τρόπο καὶ ἡ δουλειὰ θὰ προκόψῃ, κι' ἐσύ δὲν θὰ τεμπελιάζῃς, πρᾶγμα ποὺ δὲν εἶναι διόλου σωστὸ.

Κι' ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνη τὸ παιδί ἀκολούθησε τὴ συμβουλή τοῦ πατέρα του· καὶ σὲ λίγο καιρὸ, ἐκαθάρισε κι' ἐξετράφισεν ὄλο-κληρο τὸ χωράφι..

Ἔτσι λοιπὸν—τοῦ εἶπεν ὁ Γέροντας—νὰ κάνῃς κι' ἐσύ, ἀδελφέ μου. Καὶ νὰ μὴν ἀμελῆς, παρὰ νὰ καταπιασθῆς μὲ τὸ ἔργο σου καὶ μὲ τὸ χρέος σου. Κι' ὁ Θεὸς ποῦναι πολυεύσπλαγχνος θὰ σὲ βοηθήσῃ· καὶ ἡ χάρη του θὰ σ' ἀποσκεπάσῃ καὶ θὰ σ' ἀποκαταστήσῃ γρή-γορα στὴ σειρά ποὺ ξανάσουνα.

Κι' ὁ ἀδελφὸς ἐσυμμορφώθηκε μὲ τὴ συμβουλή τοῦ Γέροντα· καὶ μὲ τὴ βοήθειά τοῦ Θεοῦ ξαναβρῆκε γρήγορα τὸν ἑαυτὸν του.

Ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ φανερῶνεται συχνὰ καὶ στηρίζει τοὺς ἀγίους ἀνθρώπους στὴ στερνὴ τους ὥρα.

Εἶναι ὀλοφάνερο, πὼς ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ συχνὰ φανερῶνεται σ' αὐτοὺς ποὺ εἶναι δίκαιοι κι' ἐνάρετοι. Καὶ πολλὰς φορές, ὅταν φθάσῃ ἡ στερνὴ τους ὥρα καὶ πλησιάζῃ ὁ φοβερὸς θάνατος, συμβαίνει νὰ βλέπουνε ὄπτασιες Ἀγίων. Κι' ἔτσι, ὄχι μονάχα δὲν τρομοκρατιοῦνται, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ ἀποκαλύ-πτεται στὴν ἐσωτερικότητος αἴσθησιν μὲ ποιούς πρόκειται νὰ συζοῦνε, λύνονται ἀπὸ τὰ σαρκικὰ τους δεσμὰ, χωρὶς κανένα φόβο καὶ

χωρὶς πόνο.

Ἐνα τέτοιο πρᾶγμα ἔμαθα πὼς συνέβηκε στὸν Ἐπίσκοπο τῆς πόλης Ρεάτου, τὸν Πρόβο· κι' ὅτι, σὰν ἐπλησίασε στὰ στερνὰ του, ἀρρώστησε βαρειά. Ὁ πατέρας του λοιπὸν Μάξιμος ἔστειλε κι' ἔφερε ὄλους τοὺς γιατροὺς τῶν περιχώρων, μήπως τυχὸν καὶ μπορέ-σουνε νὰ τὸν βοηθήσουνε κάπως.

Μαζεύθηκαν λοιπὸν πολλοὶ γιατροί, κι' ὅταν τὸν εἶδανε καὶ τὸν καλοεξετάσανε, ἀπόφανθήκανε πὼς σύντομος θάνατι ὁ

θάνατός του. Σάν ἐπέρασε λοιπὸν κάμποση ὥρα καὶ ἦτανε πλέον ξεπερασμένο τὸ μεσημέρι καὶ ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, ὁ Δεσπότης, μ' ὄλη του τὴν ἀρρώστια, περισσότερον ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του, εἶχε τὸ νοῦ του, πῶς νὰ τοὺς περιποιηθῶνε. Παρεκάλεσε λοιπὸν τοὺς γιατροὺς, ν' ἀνεβοῦνε στὸ ἐπάνω πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ καὶ νὰ φᾶνε μαζί μὲ τὸν πατέρα του.

Ἀνεβήκανε λοιπὸν ὅλοι τους γιὰ τὸ φαγητὸ, κι' ἀφήκανε ἓνα καλὸ παιδί—πού ὡς τώρα ἀκόμη ζῆ— γιὰ νὰ περιποιηθῆται τὸ Δεσπότη.

Τὴν ὥρα λοιπὸν ποὺ αὐτὸς ἦτανε ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι του κι' ἐκεῖνο τὸν παράστεκε, βλέπει κάποιους ἀσπροφορεμένους καὶ ποὺ τὸ πρόσωπό τους ἀστραφτε περισσότερο κι' ἀπὸ τὰ φορέματά τους, νὰ μπαίνουν καὶ νὰ πλησιάζουν κοντὰ του.

Κτυπημένο λοιπὸν τὸ παιδί ἀπὸ τὴ λαμπράδα τους αὐτὴ κι' ἀπὸ τὸ ξάστραμά τους, ἄρχιζε νὰ φωνάζη, κι' ἀναρωτιόταν ποιοὶ νάναί ἐκεῖνοι. Κι' ἀπὸ τίς φωνές τοῦ παιδιοῦ συνταράχθηκε κι' ὁ Ἐπίσκοπος Πρόβος· κι' ἀνοίγοντας τὰ μάτια του εἶδε αὐτοὺς ποὺ ἔμπαιναν καὶ τοὺς ἀναγνώρισε· καὶ γεμάτος ἀπὸ ἀγαλλίαση, παρακαλοῦσε τὸ παιδί νὰ μὴ φωνάζη — Μὴ φοβᾶσαι παιδί μου, τοῦλεγε· καθόλου νὰ μὴ φοβᾶσαι· γιατί ἦλθανε κοντὰ μου ὁ ἅγιος Γιουβενάλης καὶ ὁ ἅγιος Λευθέρης.

Ἐκεῖνο ὁμως τρομοκαρδισμένο καὶ μὴ βαστώντας στὴ θέα τῆς ἀστραποβολῆς τους, ἐβγήκε γρήγορα γρήγορα ἔξω, κι' ἐπῆγε καὶ εἶπε στὸν πατέρα τοῦ Δεσπότη καὶ στοὺς γιατροὺς τὰ ὅσα εἶδε. Κι' αὐτοί, κατεβήκανε παρευθὺς καὶ βρήκανε τὸ Δεσπότη ποὺ εἶχε πλέον ἀποθάνει.

Καὶ εἶναι φανερὸ ἀπ' αὐτό, πῶς ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν μπορούσε νὰ τοὺς ἀντικρύση τὸ παιδί, ἦλθανε καὶ τὸν πήρανε μαζί τους.

Τὸ μακαριστὸ τέλος ἐνὸς παραλυτικοῦ, ποὺ ἦτανε φιλόνητος.

Συχνὰ συμβαίνει, ὅταν ἅγιες ψυχές ἐκλεκτῶν ἐγκαταλείπουνε τὸ σῶμα τους, ν' ἀκούωνται ὑμνωδίες ἀπὸ τὸν οὐρανὸ· κι' αὐτὸ γίνεται, γιὰ νὰκοῦνε τὴν ἀρμονία τους οἱ ψυχές κατευχαριστημένες, κι' ἔτσι νὰ μὴ θλίβωνται γιὰ τὸν ἀποχωρισμὸ τους ἀπὸ τὸ γήϊνὸ τους περίβλημα.

Ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ ἐζοῦσε κάποιος Σέρβουλος, ποὺ ἔμενε πάντα

του ξαπλωμένος στο σταυροδρόμι, πού ή προέκτασή του φθάνει, ως τήν Ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Κλήμεντα. Αὐτὸς λοιπόν, ἦτανε πολὺ φτωχὸς στὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ἦτανε ὁμως πλουσιώτατος σ' ἀρετές. Τὸ σῶμα του εἶχε παραλύσει ὀλόκληρο ἀπὸ κάποιαν ἀρρώστια· κι' ἐγὼ τοῦλάχιστον ἔτσι παράλυτο τὸν ἐγνώρισα, κι' ἔτσι ἀπομεινεν ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Κι' οὔτε νὰ σταθῆ στὰ πόδια του μποροῦσε, οὔτε ν' ἀνακαθήσῃ ἐπάνω στὸ κρεβάτι, μήτε καὶ νὰ κουνίση τὸ χέρι του ἢ τὸ πόδι του. Γιὰ νὰ ὑπηρετιέται δὲ εἶχε πάντα κοντά του, ἢ τὴ μητέρα του ἢ τὸν ἀδελφὸ του.

Αὐτὸς λοιπόν, ἂν τοῦδινε κάποιος κάτι γιὰ ἐλεημοσύνη, ἀμέσως, μὲ τὰ χέρια τῆς μητέρας του ἢ τοῦ ἀδελφοῦ του, τὸ ξανάδινε πίσω, σὰν ἐλεημοσύνη κι' αὐτὸς. Ἄν καὶ ἦτανε δὲ ὅλως διόλου ἀγράμματος, ἀγόραζεν Εὐαγγέλια κι' ἄλλα ἱερὰ βιβλία, κι' ὅταν ἐπήγαινε κοντὰ του κανένας θεοσεβούμενος, τὸν ἔβαζε νὰ τοῦ τὰ διαβάξῃ προσεκτικά. Καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ἐνῶ δὲν ἤξερε οὔτε τὰ γράμματα νὰ ξεχωρίζῃ, κατώρθωσε νὰ μάθῃ, γιὰ τὴν ψυχικὴ του ὠφέλεια, ἀπόξω ὅλην τὴν ἱερὴ Γραφή. Κι' ἐντελῶς ἀγόγγυστα καὶ τὴν ἀρρώστια του ὑπόμενε καὶ κάθε ἄλλη ταλαιπωρία, κι' ὅλη τὴν ἡμέραν ἐδόξαζε τὸ Θεό.

Ἦταν λοιπὸν ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς νὰ ξεκουρασθῆ πλέον ἀπὸ τὰ τόσα του βάσανα, καὶ ν' ἀπολαύσῃ τὴν ἀνταμοιβὴ τῆς τόσης του ὑπομονῆς, ἔπαυσε νὰ αἰσθάνεται πόνους. Καὶ σὰν αἰσθάνθηκε πὼς πλησιάζει πρὸς τὸν θάνατο, παρακάλεσε κάποιους πού τοῦ κρατοῦσανε συντροφιά, νὰ σηκωθοῦνε ὀρθισι, καὶ ν' ἀρχίσουνε νὰ ψάλλουνε ὕμνωδιες πρὸς τὸ Θεό, πού θὰ δεχότανε, σὲ λίγο, τὴν ψυχὴ του. Καὶ τὴν ὥρα, πού μισοπεθαμένος σχεδὸν ἔψαλλε κι' αὐτὸς μαζί τους, τοὺς ἐσταμάτησε ξαφνικὰ καὶ τοὺς εἶπε καταφοβισμένους καὶ φωνάζοντας δυνατὰ —Σωπαίνετε! δὲν ἀκοῦτε λοιπὸν τίς ὕμνωδιες, πού ἀκούονται ψηλὰ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ; Καὶ τὴν ὥρα πού ὅλη του ἡ προσοχὴ ἦτανε δοσμένη στὶς ὕμνωδιες πού ἄκουε, μὲ τῆς καρδιᾶς του τ' αὐτιά, ἐλυτρώθηκε ἡ ψυχὴ του ἀπὸ τὰ σωματικά της δεσμά.

Κι' ὅταν ἐξεψύχησε πλέον, ἐπλημύρισε τὸν τόπον ὀλόγυρα τέτοια μυρωδιὰ καὶ τέτοια μοσχοβολιά, πού τὴν αἰσθανθήκανε ὅλοι πού ἦσαν ἐκεῖ νὰ τοὺς καταπλημμυρίζῃ. Κι' ἐγίνηκεν ἀπ' αὐτὸ φανερό, πὼς οἱ ψαλμωδιές ἐκείνες ἐγίνονταν στὸν οὐρανὸ, γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῆς ψυχῆς του.

Ἦταν δὲ συνέβηκε τὸ πρᾶγμα αὐτό, ἦτανε παρὼν καὶ κάποιος ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς τῆς Μονῆς μας· πού ὡς τώρα, τίποτες ἄλλο δὲν κάνει, παρὰ νὰ τὸ ἀνιστορᾷ μὲ δάκρυα· καὶ νὰ λέῃ, πὼς ὡς τὴ στιγμὴ πού θὰ σκεπάσῃ τὸ κορμί του τὸ χῶμα τῆς γῆς, δὲν θὰ πάψῃ νὰ αἰσθάνεται τὴ γλυκύτητα τῆς μοσχοβολιάς ἐκείνης.

Μετάφρ. ΑΝΘΙΜΟΥ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗ

ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΣΥΜΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Μεταφρασμένοι εἰς τὴν ἀπλὴν γλῶσσαν ὑπὸ Φ. Κ. τοῦ ἁμαρτω-
λοῦ πρὸς ὠφέλειαν τοῦ ἰδίου καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν του.

Ἀνθολόγημα

ἀπὸ τούτων λόγους τοῦ ὁσίου Πατρὸς
Συμεῶν Ν. Θεολόγου.

Λόγος 80στὸς σ. 439.

Ἦθελα νὰ εἰπῶ καὶ κανένα παράδειγμα ποῦ νὰ φανερώνη
ἔστω καὶ ὀλίγον τὸ νόημα αὐτῶν ὅπου εἶπα παραπάνω εἰς ἐκεί-
νους ποῦ καυχῶνται μὲ αὐθάδειαν πῶς ἤξεύρουν διὰ μέσου τῆς
ψευδωνύμου μόνον γνώσεως καὶ χωρὶς τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύ-
ματος ποῦ ἐρευνᾷ τὰ βάθη καὶ τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Ἄλλὰ φο-
βοῦμαι τὸν Θεὸν ποῦ μᾶς ἐπρόσταξε νὰ μὴ δίδωμεν τὰ ἅγια εἰς
τούς ἀδιάντροπους, μήτε νὰ ρίπτωμεν τοὺς μαργαρίτας ἔμπρο-
σθεν εἰς ἐκείνους ποῦ λογαριάζουν τὰ θεῖα ὡς κοινὰ καὶ ἀκάθαρτα,
καὶ τρόπον τινὰ καταπατοῦν καὶ ἀτιμάζουν αὐτὰ μὲ τὰ χαμηλὰ
καὶ γῆινα νοήματά τους, καὶ μὲ τὴν περιέργειαν τῆς ψυχῆς τους.
Τῶν ὁποίων τὸν νοῦν τὸν ἐτύφλωσεν ὁ Θεός, καθὼς λέγει ὁ Προ-
φήτης «Καὶ ἐσκότισε τὴν καρδίαν των, ἵνα βλέποντες μὴ βλέ-
πωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν». Καὶ δικαίως, ἐπειδὴ ἔκαμαν
τὸν ἑαυτὸν τους ἀνάξιον, μὲ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὰς κακὰς πρά-
ξεις, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ἄφησεν ὁ Θεός νὰ πορεύονται εἰς τὸ σκό-
τος τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς κακίας των καθὼς λέγει ὁ Δαυὶδ «Ἐξα-
πέστειλεν αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν».
Διότι ἐκεῖνοι ποῦ ἔχουν τόσα πολλὰ παραδείγματα ἀπὸ τοὺς πα-
τέρας μας, οἱ ὅποιοι ἔκαμαν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ μὲ ἔργα ποῦ τὰ
ἔβαλαν ἔμπρὸς εἰς ἡμᾶς πρὸς μίμησιν, δὲν ἠθέλησαν νὰ στοχα-
στοῦν, οὔτε ἠθέλησαν νὰ μιμηθοῦν ἐκείνους τοὺς πατέρας, ἀλλὰ
κἀμνον ἀντίθετα μὲ αὐτούς. Οἱ τοιοῦτοι λέγω ὅτι εἶναι ὄχι μόνον
ἀνάξιοι νὰ ἔχουν τὴν θείαν γνῶσιν, ἀφοῦ εἶναι υἱοὶ ἀπωλείας καὶ
ἀπειθείας¹, ἀλλὰ εἶναι καὶ ὑπόδικοι πάσης τιμωρίας καὶ κατακρί-
σεως. Διότι ἐλησμόνησαν νὰ ἐξετάσουν τὸν ἑαυτὸν τους, ἐὰν εὐ-
ρίσκωνται εἰς τὴν πίστιν, καὶ περιεργάζωνται τὴν πολιτείαν τῶν
ἄλλων, καὶ ἐξετάζουν ἀσυλλόγιστα κάποια πράγματα ποῦ εἶναι
παραπάνω ἀπὸ τὴν δυνάμιν των, χωρὶς νὰ φοβοῦνται τελείως τὸν
Θεὸν (Θεολόγοι χωρὶς κατάνυξιν)² (Λόγος 75ος σελ. 407).

1. Νεωτερίζειν ἐστὶν ἀπειθεῖν.

2. Ὅπου δὲν ὑπάρχει κατάνυξις, δὲν ὑπάρχει πίστις.

«Καθώς εἶπα, καρπὸς τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν εἶναι ἡ κατάνυξις, καὶ αὕτη προξενεῖ τοὺς καρπούς, ἢ διὰ νὰ εἶπω καλλίτερα, κάμνει ὅλας τὰς ἀρετάς, καθὼς τὸ φανερώνει ὅλη ἡ Θεόπνευστος Γραφή. Ἐκεῖνος λοιπὸν ποῦ θέλει νὰ κόψῃ τὰ πάθη, ἢ νὰ ἀποκτήσῃ, τὰς ἀρετάς, πρέπει περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ καλὰ καὶ μαζὶ μὲ ὅλας τὰς ἀρετάς, νὰ ζητῇ μὲ κάθε ἐπιμέλειαν τὴν κατάνυξιν, διότι χωρὶς αὐτὴν δὲν θὰ ἴδῃ ποτὲ καθαρὰν τὴν ψυχὴν του. Καὶ ἂν δὲν ἀποκτήσῃ καθαρὰν ψυχὴν, χωρὶς ἄλλο μηδὲ τὸ σῶμα του θὰ εἶναι καθαρὸν. Ἐπειδὴ, ὅπως εἶναι ἀδύνατον χωρὶς νερὸν νὰ πλυθῇ τὸ λερωμένον φόρεμα, ἔτσι εἶναι ἀδύνατον καὶ ἡ ψυχὴ νὰ πλυθῇ καὶ νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ τοὺς μολυσμοὺς τῶν ἁμαρτιῶν, χωρὶς δάκρυα. Μὴ προφασιζώμεθα, ἀδελφοί, προφάσεις ψυχοβλαβεῖς καὶ ματαίαις ἢ, διὰ νὰ ὀμιλήσω καλύτερα, ψεύτικες ὀλότελα, ποῦ μᾶς φέρνουν εἰς τὴν ἀπώλειαν. Ἀλλὰ ἄς ζητήσωμεν μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν μας τὴν κατάνυξιν, τὴν βασιλίσαν ὅλων τῶν ἀρετῶν, ἐπειδὴ ὁποῖος τὴν ζητᾷ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς του, καὶ τῆς καρδίας, τὴν εὐρίσκει. Καὶ διὰ νὰ ὀμιλήσω καλύτερα, αὕτη πηγαινεὶ καὶ εὐρίσκει ἐκεῖνον ποῦ τὴν ζητᾷ μὲ προθυμίαν. Καὶ ἂν τύχῃ νὰ εὕρῃ καρδίαν σκληροτέραν ἀπὸ χαλκὸν ἢ σίδηρον ἢ διαμάντι, εὐθὺς μόλις ἔλθῃ, ἢ κατάνυξις μέσα της, τὴν μαλακώνει καὶ τὴν κάμνει σάν τὸ κερί. Διότι ἡ κατάνυξις εἶναι πῦρ θεϊκὸν ποῦ διαλύει τὰ βουναὶ καὶ τίς πέτρες, καὶ τὰ κάμνει ὅλα κάμπους καὶ περιβόλια, καὶ ἀλλάζει τίς ψυχὰς ποῦ τὴν δέχονται, καὶ γίνεται μέσα εἰς αὐτάς ὡσάν μία βρῦση ποῦ ἀναβρῦζει νερὸν ζωντανόν, ποῦ πηδᾷ παντοτεινά, καὶ τὰς ποτίζει πλουσιοπαρόχως, καὶ τρέχει ὡσάν ἀπὸ μίαν δεξαμενὴν εἰς τὰς ψυχὰς ποῦ εὐρίσκονται κοντά του, ἢ μακρυὰ ἀπὸ αὐτό, καὶ τὰς πλημμυρίζει, ἐὰν δέχωνται τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μὲ πίστιν θερμὴν. Διότι κατὰ πρῶτον ξεπλύνει ἀπὸ τὸν μολυσμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ἐκεῖνους ποῦ μετέχουν ἀπὸ αὐτό, ἔπειτα μαζὶ μὲ τίς ἁμαρτίες ξεπλύνει καὶ τὰ πάθη καὶ τὰ βγάζει ὡσάν τὰ λέπια ἀπὸ τίς πληγές, τὴν πονηρίαν, τὸν φθόνον, τὴν κενοδοξίαν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα, ὅσα τὰ ἀκολουθοῦν. Καὶ δὲν κάμνει μόνον τοῦτο, ἀλλὰ περιτρέχει καὶ σάν κάποια φλόγα πυρός, καὶ κατατρώγει σιγὰ σιγὰ καὶ κάθε ὥραν αὐτὰ τὰ πάθη σάν νὰ εἶναι ἀγκάθια. Τούτη λοιπὸν ἡ κατάνυξις κάμνει ἐκεῖνον ποῦ θὰ τὴν ἀποκτήσῃ νὰ ἔχῃ πολὺν πόθον νὰ ἐλευθερωθῇ καὶ νὰ καθαρισθῇ ὀλοτελῶς ἀπὸ τὰ πάθη, καὶ ἔπειτα τὸν κάμνει νὰ ποθῇ ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ ποῦ εἶναι ἐτοιμασμένα ἀπὸ τὸν Θεὸν δι' ὅσους τὸν ἀγαποῦν. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ κάμνει ἐκεῖνο τὸ θεϊκὸν πῦρ τῆς κατανύξεως μὲ τὰ δάκρυα. Ἐπειδὴ δίχως δάκρυα, ὅπως εἶπαμεν, οὔτε εἰς ἡμᾶς οὔτε εἰς κανένα ἄλλον ἔγινε ποτὲ κάποιον ἀπὸ αὐτά, οὔτε θὰ γίνῃ. Ἀλλὰ ἡμπορεῖ ν' ἀποδείξῃ κανένας πῶς λέγουν αἱ

ἅγιοι Γραφαὶ ὅτι χωρὶς δάκρυα καὶ παντοτεινὴν κατάνυξιν ἐκα-
θαρίσθη ποτὲ κανένας ἄνθρωπος ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας του, ἢ ἔγινεν
ἅγιος, ἢ ἔλαβε Πνεῦμα Ἅγιον, ἢ εἶδε τὸν Θεὸν ἢ ἐκατάλαβε πῶς
ἐκατοίκησε μέσα του ὁ Θεός, ἂν δὲν ἀπέκτησε πρῶτα τὴν μετὰ-
νοίαν καὶ τὴν κατάνυξιν καὶ δὲν ἔπαυσαν νὰ τρέχουν ἀδιάκοπα τὰ
δάκρυα σὰν νὰ βγαίνουν ἀπὸ πηγῆς καὶ νὰ πλημμυρίζουν καὶ ξεπλύ-
νουν τὸν οἶκον τῆς ψυχῆς, καὶ νὰ τὴν δροσίζουν καὶ νὰ τὴν ἀνα-
ψύχουν, ἐνῶ καίεται ἀπὸ τὸ ἀπρόσιτον πῦρ; Ἐκεῖνοι λοιπὸν ποῦ
λέγουν πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κλαίῃ καὶ νὰ θλίβεται κανεὶς
κάθε νύκτα καὶ ἡμέραν, με αὐτὸ ποῦ λέγουν βεβαιώνουν καὶ ὁμο-
λογοῦν πῶς εἶναι γυμνοὶ ἀπὸ κάθε ἀρετῆν. Διότι λέγουν οἱ ἅγιοι
Πατέρες ὅτι ἐκεῖνος ποῦ θέλει νὰ κόψῃ τὰ πάθη, μόνον με κλαυ-
θμὸν καὶ δάκρυα ἤμπορεῖ νὰ τὸ πράξῃ. Καὶ ἐκεῖνος ποῦ θέλει νὰ
ἀποκτήσῃ ἀρετάς, με κλαυθμὸν ἤμπορεῖ νὰ τὰς ἀποκτήσῃ. Εἶναι
λοιπὸν φανερὸν πῶς ὅποιος δὲν κλαίει καθημερινῶς, οὔτε τὰ πάθη
ἤμπορεῖ νὰ κόψῃ, οὔτε ἀρετάς νὰ κατορθώσῃ. Διότι, εἰπέ μου σὲ
παρακαλῶ, τί ὠφελεῖ τὸν κηπουρὸν ἂν σκάψῃ ὅλον τὸν κῆπον
καὶ σπεῖρει κάθε λογῆς λάχανα, καὶ φυτεύσῃ κάθε λογῆς φυτὰ μέσα
εἰς αὐτόν, ὅταν δὲν πέσῃ ἢ βροχὴ ἄνωθεν, ἢ ἂν δὲν ἔχη νερὸν νὰ
τὰ ποτίσῃ; Βέβαια δὲν τὸν ὠφελεῖ εἰς τίποτα. Ἔτσι καὶ ὅποιος
μεταχειρίζεται τὰς ἄλλας ἀρετάς καὶ κοπιᾷ δι' αὐτάς, δὲν θὰ
ὠφελθῇ τίποτα, χωρὶς αὐτὴν τὴν ἁγίαν καὶ μακαρίαν κατάνυξιν,
τὴν κυρίαν καὶ δημιουργὸν ὅλων τῶν ἀρετῶν.

Λόγος Πεντηκοστὸς Θ'.

Ὅτι εἶναι ἀνάγκη κάθε Χριστιανὸς νὰ μετέχῃ ἀπὸ τὴν χάριν
τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ βεβαιωθοῦν τὰ ἔργα
τῆς ἀρετῆς με ἄλλον τρόπον παρεκτὸς με τὴν χάριν τοῦ ἁγίου
Πνεύματος, καὶ χωρὶς αὐτὴν κανένας δὲν κατευδώνεται εἰς τὴν
ἀρετῆν, καὶ οὔτε ἄλλους δύναται νὰ ὠφελήσῃ, μήτε νὰ δεχθῇ ξέ-
νους λογισμοὺς. Καὶ ὅτι ἡ τρισυπόστατος Θεότης εἶναι κατὰ
πάντα ὁμοία.

Ὅπως ὁ λύχνος ὅπου εἶναι γεμάτος ἀπὸ λάδι καὶ ἔχει φυτῆλι,
ἂν δὲν ἀνάψῃ ἀπὸ τὴν φωτιάν, εἶναι ὀλότελα σκοτεινός, ἔτσι καὶ
ἡ ψυχὴ ποῦ εἶναι εἰς τὰ φανερά στολισμένη με ὅλας τὰς ἀρετάς,
ἂν δὲν γίνῃ μέτοχος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶναι ἀκόμη σβυ-
σμένη καὶ σκοτισμένη, καὶ τὰ ἔργα τῆς δὲν εἶναι βέβαια, ἐπειδὴ
πρέπει ὅλα νὰ ἐξετασθοῦν καὶ νὰ φανερωθοῦν εἰς τὸ φῶς. Ἐκεῖνος
λοιπὸν ὅπου ἔχει ἀκόμα σβυσμένον τὸν λύχνον τῆς ψυχῆς του,
χρειάζεται νὰ ἔχη ὡς ὀδηγὸν τὸ θεῖον πῦρ τὸ ὅποιον νὰ φωτίσῃ
τὸν λύχνον τῆς ψυχῆς του καὶ μαζὶ νὰ διακρίνῃ τὰς πράξεις του,

και να του συγχωρη με την εξομολογησιν τα σφάλματά του, και να του διορθωνη οσα κακα και ατοπα कामνει καθε ωραν. 'Επειδη οπως εινα αδύνατον να μην σκοντάψει οποιος περιπατει την νύκτα, ετσι εινα αδύνατον να μην αμαρτάνη και εκεινος που δεν ειδεν ακομα το θειον φως, καθως λεγει ο Χριστος. «'Εάν δε τις περιπατη εν τη νυκτι, προσκοπτει, οτι το φως ουκ εχει εν εαυτω». Και λεγοντας «εν εαυτω», εφανερωσε το θειον και αυλον φως, διοτι το αισθητον φως δεν ημπορει κανεις να το εχη μέσα εις τον εαυτον του.

Λοιπον, οπως δεν ωφελεται παντελως οποιος περιπατει εις το σκοτος, εαν κρατη πολλες λαμπάδες σβυσμενες επειδη δεν βλέπει ουτε τον εαυτον του ουτε τους αλλους, ετσι και εκεινος οπου νομιζει πως εχει ολας τας αρετας επανω του, αν δεν εχη μέσα του το φως του Παναγιου Πνευματος, δεν ημπορει ουτε να ιδη καλα και οπως πρεπει τα εργα του, ουτε να πληροφορηθη τελειως αν εινε αρεστα εις τον Θεον, και μητε δυναται να οδηγηση αλλους και να τους διδαξη το θελημα του Θεου, ουτε εινε αξιος να δεχεται ξενους λογισμους και να εξομολογη αλλους, εως οτου να αποκτηση το φως του αγιου Πνευματος που να φεγγη μέσα του. Διοτι λεγει ο Χριστος «Περιπατειτε εως το φως εχετε, ινα μη σκοτια υμας καταλάβη» και ο περιπατων εν τη σκοτια ουκ οιδε που υπαγει». 'Ανισως λοιπον εκεινος που περιπατει μέσα εις το σκοτος δεν ηξευρει που πηγαίνει, πως ημπορει να δειξη εις αλλους τον δρομον; 'Επειδη αν βάλη κανενας ενα λυχνον σβυσμενον επανω εις λυχνιαν που εινε σκοτεινη, τι το ωφελος; Δεν πρεπει να कामνη κανεις ετσι, αλλα να πράττη καθως διώρισεν ο Θεος των απαντων εις το ιερων Ευαγγελιον. «Ουδεις λυχνον αψας εις κρυπτον τιθησιν, ουδε υπο τον μοδιον αλλ' επι την λυχνιαν, ινα οι εισπορευομενοι το φεγγος βλέπωσιν». Και λεγοντας τουτο, λεγει ακομη και τα σημεια, δια να γνωριζεται εκεινος οπου εγινε λυχνος και εχει το φως μέσα του («ο λυχνος του σώματός εστιν ο οφθαλμός»). Και ποιον αλλον οφθαλμον λεγει, παρα τον νουν; Και ο νους δεν εινα δυνατον να γινη απλους, αν δεν ιδη το απλουν φως. Το φως το απλουν εινε ο Χριστος. Λοιπον εκεινος ο οποιοσ εχει το φως του Χριστου που λάμπει μέσα εις τον νουν του, εκεινος λεγεται πως εχει νουν Χριστου. Και οταν εινα ο νους σου απλους, ηγουν φωτεινος, τότε και το ασωματον σωμα σου, ηγουν ολα τα μερη της ψυχης σου θα εινε φωτεινα. Και παλιν οταν ο νους σου εινα πονηρος, ηγουν σκοτισμενος και σβυσμενος, τότε και ολη η ψυχη σου θα εινα σκοτεινη. Στοχασου λοιπον καλα μηπως το φως που εινα μέσα σου, εινε σκοτος. Πρόσεχε καλα μηπως νομισης πως εχεις εκεινο που δεν απεκτησες ακομα. Κοιταξε, λεγει, καλα να μην

πλανηθῆς καὶ νομίσης πῶς εἶνε φῶς μέσα σου, ἐνῶ αὐτὸ δὲν εἶναι φῶς, ἀλλὰ σκότος. "Ὅθεν προσέχετε, ἀδελφοί μου, νὰ μὴν τύχη καὶ νομίσετε πῶς εἴσθε μὲ τὸν Θεόν, καὶ ἔχετε ἐπικοινωνίαν μὲ αὐτόν, καὶ ἔπειτα εὐρεθῆτε ἔξω, χωρισμένοι ἀπὸ αὐτόν, ἀφοῦ δὲν θεωρεῖτε τὸ φῶς τοῦ εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν. Διότι, ἂν τὸ θεῖον φῶς ἀναβε τὰς λαμπάδας σας, ἦγουν τὰς ψυχὰς σας, θὰ ἔλαμπε φανερά, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός. "Ὡστε, ἀνίσως ὁ νοῦς εἶναι φωτεινός, καὶ ἡ ψυχὴ σου δὲν θὰ ἔχη κανένα μέρος σκοτεινόν, ἀλλὰ θὰ εἶναι ὅλη φωτεινὴ, καθὼς ὅταν σὲ φωτίζῃ ὁ λύχνος μὲ τὸ φῶς τοῦ, λοιπόν, ποίαν ἄλλην μαρτυρίαν νὰ φέρω διὰ βεβαίωσίν σου, μεγαλυτέραν ἀπὸ αὐτὴν; Καὶ ἂν δὲν πιστεύῃς τὸν Δεσπότην Χριστόν, εἶπέ μου πῶς θὰ πιστεύσης τὸν σύνδουλόν σου; Ἀλλὰ τί νὰ εἰπῶ εἰς ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦν νὰ εἶναι φημισμένοι καὶ ὀνομαστοί, καὶ νὰ γίνωνται ἱερεῖς καὶ ἡγούμενοι καὶ διδάσκαλοι καὶ πνευματικοί, καὶ θέλουν νὰ ἀκούσουν καὶ νὰ φυλάγουν ξένους λογισμούς, καὶ λέγουν πῶς εἶναι ἄξιοι νὰ ἔχουν τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, ἐνῶ τοὺς βλέπω πῶς δὲν γνωρίζουν κανένα ἀπὸ τὰ θεῖα ποὺ χρειάζονται, καὶ οὔτε τὰ διδάσκουν εἰς τοὺς ἄλλους, μήτε τοὺς φέρουν εἰς φῶς τῆς γνώσεως, διὰ νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ μάθουν ἐκεῖνα ποὺ χρειάζονται διὰ τὴν σωτηρίαν τους; Τί ἄλλο νὰ εἰπῶ, παρὰ ἐκεῖνο ποὺ λέγει ὁ Χριστός εἰς τοὺς φαρισαίους καὶ εἰς τοὺς νομικοὺς. «Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως, αὐτοὶ οὐ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσελθεῖν βουλομένους ἐκωλύσατε.» Καὶ τί ἄλλο εἶνε τὸ κλεῖδι τῆς γνώσεως, παρὰ ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος ποὺ δίδεται διὰ μέσου τῆς πίστεως; Ἡ ὁποία ἀνοίγει τὸν κλεισμένον καὶ σκοτισμένον νοῦν μας, καὶ προξενεῖ εἰς αὐτόν ἀληθινὰ τὴν γνώσιν καὶ ἐπίγνωσιν τοῦ θείου φωτισμοῦ.

(Συνεχίζεται)

Μετφρ. Φ. ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

«Ἐξέδυσάν με τὰ ἱμάτιά μου καὶ ἐνέδυσάν με χλαμύδα κοκκίνην· ἔθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου στέφανον ἐξ ἀκανθῶν καὶ ἐπὶ τὴν δεξιάν μου ἔδωκαν κάλαμον, ἵνα συντρίψω αὐτοὺς ὡς σκευὴ κεραμέως».

«Τὸν νῶτόν μου ἔδωκα εἰς μαστίγωσιν, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπεστράφη ἀπὸ ἐμπτυσμάτων· βήματι Πιλάτου παρέστην καὶ σταυρὸν ὑπέμεινα διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν».

(Ἀπὸ τὴν ἀκολουθίαν τῶν Ἀγίων Παθῶν).

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Οί προφῆτες ὑπῆρξαν ὄργανα τοῦ Θεοῦ, πού χρησίμευσαν γιὰ τὸν φωτισμὸ τοῦ περιουσίου λαοῦ του, τοῦ Ἰσραήλ, γιὰ τὴ συγγρατῆσί του μέσα στὸ θεῖο θέλημα καὶ γιὰ τὴν ἐπαναφορὰ του σ' αὐτὸ ὅταν ξέφευγε κι' ἐπισιρνε τὶς ἀτραπούς τῆς πλάνης καὶ τῆς ἁμαρτίας.

Τέτοιοι ξεχωριστοὶ ἐργάτες τῆς προνοίας τοῦ Ὑψίστου ἀνεφάνηκαν πολλοὶ στὸ κύλημα τῆς ἱστορίας τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τὴν αὐγινὴ τῆς περιόδου ὡς τὰ τέλη τῆς, ὁπότε ἦλθε στὸν κόσμον ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἀπ' αὐτοῦς, ὅμως, μονάχα ὠρισμένων διασώθηκε τὸ κήρυγμα σὲ ἰδιαίτερα βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ ἀριθμὸς τους εἶναι δεκαεξὶ καὶ χωρίζονται σὲ δώδεκα ἐλάσσονες (μικρότερους) καὶ σὲ τέσσερις μεγάλους.

Οἱ ἐλάσσονες εἶναι, κατὰ τὴ σειρά τῶν βιβλίων τους μέσα στὸν κανόνα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἱ ἐξῆς: Ὡσηέ, Ἀμώς, Μιχαίας, Ἰωήλ, Ὀβδιού, Ἰωνᾶς, Ναούμ, Ἀββακούμ, Σοφονίας, Ἀγγαίος, Ζαχαρίας καὶ Μαλαχίας. Οἱ μεγάλοι εἶναι ὁ Ἡσαΐας, ὁ Ἰερειάας, ὁ Ἐζεκιήλ κι' ὁ Δανιήλ.

Ὁ βίος καὶ τὸ κήρυγμα τῶν προφητῶν περιέχουν πλούσια σὲ ποικιλία καὶ σὲ βάθος διδάγματα, ἄλλα ἄμεσα κι' ἄλλα ἔμμεσα, γιὰ τὸ ποιμαντικὸ ἔργο, πού τὰ κυριώτερά τους θὰ προσπαθήσουμε νὰ τὰ ἀντλήσουμε καὶ νὰ τὰ προβάλουμε, διατρέχοντας κατὰ σειρὰν τὰ προφητικὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

ΩΣΗΕ

Ὁ Ὡσηέ ἔζησε τὸν ὄγδοο π. Χ. αἰῶνα, ὅταν τὸ περιούσιο ἔθνος εἶχε χωρισθῆ σὲ δύο βασιλεία, σ' ἐκεῖνο τοῦ Ἰούδα, μὲ πρωτεύουσα τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ σ' ἐκεῖνο τοῦ Ἰσραήλ, μὲ πρωτεύουσα τὴ Σαμάρεια.

Τὸ βιβλίον του εἶναι χωρισμένον σὲ δέκα τέσσαρα κεφάλαια κι' ὁ κύριος τύπος του εἶναι ἡ στηλίτευσις τοῦ λαοῦ γιὰ τὶς πολλὰς ἁμαρτίας πού τὸν βάραιναν κι' ἡ πληροφορία ὅτι, παρ' ὅλα αὐτὰ, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ τὸν παρατοῦσε.

«Καὶ συναχθήσονται υἱοὶ Ἰούδα καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ ἐπὶ τὸ αὐτὸ» (β', 2). Ὁ προφήτης ἐξαγγέλλει τὴ θέλησι τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἐπανε-

νωσι τοῦ διηρημένου λαοῦ του. Ὁ χωρισμὸς σὲ δύο βασιλεία ἦταν καρπὸς τῆς ἁμαρτίας. Ἐκεῖνο πού ζητᾶ ὁ οὐράνιος πατέρας μας, εἶναι νὰ ἀποτελοῦμε ὅλοι μιὰ οἰκογένεια, γιατί ὅλοι εἴμαστε παιδιὰ δικά του. Κι' ὅπως αὐτὸς δὲν κάνει διάκρισι ἀνάμεσά μας, ἔτσι κι' ἐμεῖς δὲν πρέπει νὰ δημιουργοῦμε φραγμούς μεταξύ μας. Ὁ ἐργάτης τῆς θείας βουλῆς, ὁ ποιμὴν, εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν ὄργανο τῆς ἐνό- τητος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν μεγάλο σκοπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

«Καὶ τόξον καὶ ρομφαίαν καὶ πόλεμον συντρίψω ἀπὸ τῆς γῆς καὶ κατοικιῶ σε ἐπ' ἐλπίδι» (β' 20). Οἱ πόλεμοι καὶ τὰ δεινὰ τους εἶναι ἀπεργάσματα τοῦ Διαβόλου καὶ γίνονται ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸν Κύριο καὶ παραδίνονται στὸν Ἀντίδικο. Ἄλλὰ ὁ Κύριος δὲν ἐπιθυμεῖ τῆ διαιώνισι τῶν κακῶν αὐτῶν. Ἡ εἰρήνη του μιὰ μέρα θὰ κυριαρχήσῃ καὶ τότε τὰ ὄπλα θὰ εἶναι ἄχρηστα. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μόνη ἐλπίδα τοῦ κόσμου γιὰ τὴν πραγματοποίησι τῆς ἀληθινῆς εἰρήνης καὶ οἱ ποιμένες της οἱ πρωτο- πόροι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους πρὸς αὐτὸ τὸ πολυτιμότερο ἀγαθόν, οἱ ἔμψυχοι δεῖκταί του κι' οἱ ἀκοίμητοι κήρυκες του.

«Καὶ μνηστέυσομαί σε ἑμαυτῷ εἰς τὸν αἰῶνα» (β' 21). Μιλᾷ ὁ Νυμφίος τῆς ἀνθρώπινης φύσεως μὲ τὸ στέμα τοῦ προφήτη. Καὶ δείχνει καθαρά, ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ τὴν ἀφήσῃ στὴν πτώσι της, ἀλλὰ ὅτι θὰ κἀνῆ τὸ πᾶν γιὰ νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ στὸ πλευρό του καὶ νὰ τὴν κρατήσῃ ἐκεῖ γιὰ πάντα.

Τὸ γεγονός αὐτὸ συμβαίνει στὴν περίπτωσι κάθε ψυχῆς πού ἀναγεννᾶται καὶ μὲ τὴ μετάνοια ἐγκαταλείπει τοὺς δεσμούς τῆς ἀπωλείας καὶ γυρίζει πλάι στὸν Νυμφίον της Χριστό. Ὁ λειτουργὸς του, πού κοπίασε γι' αὐτὴ τὴν ἐπιστροφή καὶ τὴν πραγματο- ποίησε, μὲ τὸ κήρυγμα, μὲ τὴν τέλεσι τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐξομολο- γήσεως καὶ μὲ τὴν φροντίδα γιὰ τὴν στερέωσι τῆς ἀναγεννημένης ψυχῆς, εἶναι ἕνα εἶδος παρανύμφου στὸν μυστικὸ αὐτὸν γάμο.

«Ὡς δάμαλις παροιστρῶσα παροίστησεν Ἰσραὴλ· νῦν νεμήσει αὐτοὺς Κύριος ὡς ἀμόνον» (δ' 16). Ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ ἁμαρτωλοῦ πρέπει νὰ γίνεται μὲ βαθεῖα κατανόησι ὡς πρὸς τὴν κατάστασι ὅπου βρίσκεται. Καθένας, πού πέφτει στὴν ἁμαρτία, φταίει ἀναμφίβολα ὁ ἴδιος. Ἄλλὰ δὲν εἶναι ἡ συγκατάνευσις του στὸ κακὸ ὁ μοναδικὸς παράγων, πού τὸν ὀδηγεῖ καὶ τὸν κρατᾷ σὲ ἕνα τέτοιο κατάντημα. Ὑπάρχει, πλάι, ἐξ ἴσου ἀπαραίτητη, ἡ συμβολὴ τοῦ Διαβόλου, ὁ ἰσχυρὸς πειρασμὸς, ἡ ἔντεχνη κι' ἐπίμονη παρότρυνσις πρὸς τὸ κακόν. Σύμφωνα μὲ τὴν ὠραία εἰκόνα τοῦ παρὰ πάνω στίχου, πού τονίζει τὸν δεύτερο αὐτὸν παράγοντα καὶ συντελεστὴ τῆς ἁμαρτω- λότητος, ἡ ἀποστατημένη ψυχὴ μοιάζει μὲ τὸ ζετρελλανόμο δαμάλι πού τρέχει ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἐπειδὴ τὸ τσιμπᾷ κάποιο ἔντομο, κολλη- μένο πάνω του. Ὅταν, ὁμως, ἡ χάρις χυθῆ μέσα σ' αὐτὴ τὴν ψυχὴ,

τότε γίνεται ὁμοια μὲ τὸ εἰρηνικὸ καὶ πρᾶο πρόβατο, ποῦ βόσκει ἀμέριμνα στὸ πλούσιο χορτάρι.

«Ἀκούσατε ταῦτα οἱ ἱερεῖς.. διότι πρὸς ὑμᾶς ἔστι τὸ κρίμα» (ε' 1). Γιὰ τὴν πνευματικὴ κατάπτωση, ὅπου βρίσκεται ἕνας λαός, οἱ πρῶτοι ὑπόλογοι εἶναι οἱ ἰθύντορες τῶν ψυχῶν, οἱ ἱερεῖς του. Σ' αὐτούς θὰ ζητήσῃ ὁ Κύριος, πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλον, λόγο. Γιατὶ εἶναι οἱ ὑπεύθυνοι, ἐκεῖνοι στοὺς ὁποίους ἐμπιστεύθηκε τὴν καθοδήγησι καὶ τὸν καταρτισμὸ τῶν ψυχῶν. Ὁ ποιμὴν δὲν θ' ἀπολογηθῇ ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως, μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτό του, ὅπως κάθε ἄλλος χριστιανός, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὁλόκληρον τὸ ποιμνιὸ του.

«Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυοῖαν καὶ ἐπίγνωσιν Θεοῦ ἢ ὀλοκαυτώματα» (στ' 6). Οἱ τύποι, συμβαίνει συχνά, νὰ σκεπάζουν τὴν οὐσίαν τῆς εὐσεβείας. Οἱ τύποι ἔχουν τὴ θέσι τους ὡς ὑποβοηθητικὰ μέσα γιὰ τὴν τόνωσι τῆς εὐσεβείας κι' ὡς ἀπαγάσματά της ὠραία. Δὲν εἶναι, ὅμως, αὐτοὶ οὔτε τὸ ἅπαν οὔτε τὸ σπουδαιότερον στὴ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ. Τὸ σπουδαιότερον εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τὸν πλησίον, καθὼς κι' ἡ βαθεῖα γνώσις τῶν θεμάτων τῆς πίστεως. Οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ διαφωτίζωνται μὲ συστηματικὴ ἐπιμονὴ πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ὥστε νὰ μὴ πέφτουν στὴν ξερὴ τυπολατρεία, ποῦ ὅπως καὶ κάθε ἄλλη ἀμαρτία ὀδηγεῖ στὴν ἀπώλεια.

«Ἀπεστράφησαν εἰς οὐδὲν, ἐγένοντο ὡς τόξον ἐντεταμένον» (ζ' 16). Ὅταν ἡ ψυχὴ δουλεύῃ γιὰ πολὺ καιρὸ στὴν ἀμαρτία, ὀλοένα σκοτίζεται περισσότερο κι' ἡ ἐφεσίς της γιὰ τὴν ἀπολύτρωσι ὀλοένα ἀτονεῖ πιὸ πολὺ. Τότε, ἔρχεται ὠρα ποῦ δὲν ξέρει πλέον πρὸς τὰ ποῦ νὰ στραφῇ γιὰ νὰ ζητήσῃ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν κατάστασί της κι' ἡ προαίρεσίς της γιὰ τὸν Θεὸ εἶναι μηδαμινὴ κι' ἀνίσχυρη ὅπως ἡ ὀλότελα χαλαρωμένη νευρὰ ἐνὸς τόξου, ποῦ τευτώθηκε ἀσυλλόγιστα πιὸ πολὺ ἀπ' ὅ,τι ἔπρεπε.

Ἐστώσο, ἡ ἐλπίδα γιὰ τὴ σωτηρία μιᾶς τέτοιας ψυχῆς δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀπολείπη. Γιὰ τέτοιες ψυχὲς μιλά σ' αὐτὸν τὸν στίχον ὁ Κύριος, δείχνοντάς μας τὴν ἀποκαρδιωτικὴν τους κατάστασι. Κι' ὅμως, ἀπὸ τὰ συμφραζόμενα, βγαίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν θὰ τις ἐγκαταλείψῃ καὶ θὰ τις σώσῃ. Δὲν ὑπάρχει, λοιπόν, εἶδος ἀμαρτωλοῦ ἀνθρώπου, γιὰ τὸν ὁποῖον ἐπιτρέπεται νὰ ἀπελπισθοῦμε, ὅσο ἀκόμη ζῆ πάνω στὴ γῆ.

«Ὡς σταφυλὴν ἐν ἐρήμῳ, εὔρον τὸν Ἰσραὴλ» (θ' 10). Ὅπως τὸ δροσᾶτο καὶ χυμῶδες σταφύλι, ποῦ θὰ τύχαινε νὰ βρῆ κανεὶς ἀπρόοπτα στὴν ἐρημο, ὕστερα ἀπὸ ὁδοιπορίαν πολυήμερη καὶ μὲ φρυγμένα ἀπὸ τὴ δίψαν τὰ χεῖλη, ἔτσι εἶναι ποθητὸς στὸν Θεὸ καὶ στὸν συνεργό του—τὸν ἱερέα—κάθε ἀμαρτωλός. Κι' ὅπως ὁ ταξιδευτὴς τῆς ἐρήμου θὰ ἐνοιωθε ἀνεκλάλητη χαρὰ, ἀποχτῶντας ἐκεῖνο τὸ τσαμπὶ μὲ τὰ σταφύλια, ἔτσι κι' ἡ δίψα γιὰ σωτηρία ψυχῶν κάνει τὸν ἱερέα

νά ευφραίνεται ἄρρητα σὲ κάθε περίπτωση μεταστροφῆς ἁμαρτωλοῦ. Χρειάζεται δὲ πολλὴ βία γιὰ νὰ πάρῃ κανεὶς αὐτὸ τὸ νοητὸ σταφύλι, πρὶν ἢ ἔρημος τὸ ξηράνη.

«Ἐκ χειρὸς ἄδου ρύσονται καὶ ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτούς. Ποῦ ἡ δίκη σου, θάνατε; Ποῦ τὸ κέντρον σου, ἄδη;» (1γ' 14). Ἡ ἁμαρτία εἶναι πολὺ δυνατὸς ἀντίπαλος κι' οἱ καταστάσεις ποὺ δημιουργεῖ εἶναι πολλές φορές κάτι τὸ ὅμοιο ὄχι πρὸς μιὰ βαρεὶά ἀπλῶς ἀσθένεια, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἴδιο τὸν θάνατο, δηλαδὴ πρὸς ἕνα καθεστῶς ἀπόλυτης ἀκινήσιος κι' ἀναισθησίας. Ἄλλ' ἀκόμη καὶ σ' αὐτὴ τὴν τελευταία περίπτωση, ὁ Κύριος πληροφορεῖ τοὺς συνεργούς του ὅτι δὲν πρέπει νὰ σταματοῦν τὶς προσπάθειές τους, νὰ παρατοῦν στὴν μέση τὴν ἀποστολή τους. Γιατί, ἂν ἡ ἁμαρτία εἶναι τόσο ἰσχυρή, ἡ δίκη του χάρις εἶναι ἀκόμη ἰσχυρότερη κι' ὅλα μπορεῖ νὰ τὰ κατωρθώσῃ. Ἀκόμη κι' ἀπὸ τα χέρια τοῦ ἄδη νὰ ἀρπάξῃ καὶ ν' ἀποσπᾷ μιὰ ψυχὴ κι' ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν θάνατο τὴς νὰ τὴν ἀναστήσῃ. Τὸ κεντρί τοῦ θανάτου δὲν ἔχει δηλητήριο, στὸ ὁποῖο ἡ θεία χάρις νὰ μὴ ἀντιπαρατάσῃ τὰ ἀντίδοτά της.

«Καὶ βαλεῖ τὰς ρίζας αὐτοῦ ὡς ὁ Λίβανος» (1δ' 6). Ὁ ἄνθρωπος, ποὺ πορεύεται μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό, εἶναι ἕνας ἄνθρωπος ποὺ παραπαίει, ποὺ δὲν ξέρει νὰ κατευθύνεται ἐκεῖ ὅπου εἶναι τὸ συμφέρον του. Ὅταν μετανοήσῃ καὶ κατορθώσῃ νὰ γυρίσῃ στὸν Θεό, ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ τὴν ἴδια ἀτονία στὸ βᾶδισμά του. Ἡ μετάνοια δὲν σημαίνει αὐτόματη στερέωσι στὸν δρόμο τῆς σωτηρίας. Χρειάζεται, λοιπόν, ὁ μετανοημένος ἰδιαιτέρη φροντίδα καὶ θεραπευτικὴ ἀγωγή ἀπὸ τὸν πνευματικὸ του πατέρα, ὅποτε θὰ ἐκλείψῃ σιγά-σιγά ἡ ἀτονία καὶ θα στερεωθῇ ὁ ἄνθρωπος αὐτός—ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ἐδῶ τὸ Πνεῦμα—τόσο γερα ὅσο κι' οἱ ρίζες τῶν ψηλόκορμων δένδρων τοῦ Λιβάνου.

«Ἐγὼ ἔταπεινώσα αὐτὸν καὶ ἐγὼ κατισχύσω αὐτὸν» (1δ' 9). Τὸ κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν θλίψεων πρέπει νὰ διασαφηνίζῃ στοὺς πιστοὺς, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι τιμωρός, ἀλλὰ σοφὸς πατέρας, ποὺ ὁ μόνος σκοπὸς του εἶναι πῶς νὰ ὠφελήσῃ καὶ νὰ δοξάσῃ τὰ τέκνα του. Ἀφήνει νὰ μᾶς ἔρχωνται οἱ θλίψεις ὄχι γιὰ νὰ μᾶς ἐκδικηθῇ ἐπειδὴ δὲν τὸν ἀγαπᾶμε ὅσο πρέπει ἢ τὸν ὑβρίζουμε μὲ τὶς ἁμαρτίες μας, ἀλλὰ γιὰ νὰ μᾶς φέρῃ σὲ συναίσθησι καὶ νὰ μᾶς ἀνοίξῃ στάδιο ὅπου θὰ ἀνδρωθῇ καὶ θὰ ἀθλήσῃ ἡ ἀνανήφουσα ψυχὴ μας. Μᾶς ταπεινώνει, γιὰ νὰ μᾶς ὑψώσῃ, μᾶς δοκιμάζει γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὶς εὐκαιρίες νὰ ἐννοήσουμε ὅτι μαζί του θὰ τὰ μπορέσουμε ὅλα, ἐνῶ ἂν ἀφεθοῦμε στὸν ἑαυτὸ μας δὲν θὰ κατωρθώναμε τίποτε. Μᾶς ἀφήνει νὰ νοιώσουμε ἔτσι πρὸς ὅσον ἀπέραντη καὶ γλυκεῖα εἶναι ἡ ἀγάπη του σὲ μᾶς.

ΑΚΥΛΑΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΟΜΙΛΙΑ 7η

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ — ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

Ἠνωμένοι μετὰ τοῦ Σωτῆρος.

Θεία Εὐχαριστία ὀνομάζεται, ὡς γνωστόν, ἡ ἀνάμακτος μυσταγωγία, ἡ συνεχίζουσα τὴν θυσίαν τοῦ Κυρίου καὶ προσφέρουσα εἰς Κοινωνίαν τὸ Σῶμα Αὐτοῦ καὶ τὸ Αἶμα. Ἡ ὀνομασία αὐτὴ ἔχει σχέσιν μὲ τὴν πρωταρχικὴν πράξιν τοῦ Κυρίου, ὁ Ὅποιος, κατὰ τὴν πληροφορίαν τῶν Εὐαγγελίων, παρέδωκε τὸ μυστήριον, ἀφοῦ πρῶτον ἠὐχαρίστησε τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα: «λαβὼν τὸν ἄρτον καὶ εὐχαρίστησας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς» (Ματθ. κς' 26).

Σύμφωνα μὲ τὸ παράδειγμα αὐτὸ τοῦ Κυρίου ἐτελεῖτο ἀνεκαθεν, καὶ τελεῖται, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ μυστήριον, κατόπιν εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Θεόν. Ἡ ἔναρξις τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς γίνεται δι' Εὐχαριστίας.

1. Πράγματι, μετὰ τὴν στιχομυθίαν τοῦ ἱερουργοῦντος μετὰ τοῦ λαοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐν τέλει ὠμολογήθη ὅτι εἶναι «ἄξιον καὶ δίκαιον» νὰ «εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ», ἄρχεται δι' εὐχαριστίας ἡ ἁγία ἀναφορά, διὰ τῆς ὁποίας θὰ γίνη ὁ καθαγιασμὸς τῶν Τιμίων Δώρων. Ὁ καθαγιασμὸς οὗτος, ἀκριβέστερον, γίνεται διὰ μεγαλοπρεποῦς καὶ ἐκτεταμένης εὐχῆς, διακρινομένης εἰς τρία τμήματα. Εἰς τὸ πρῶτον ἀναπέμπονται εὐχαριστίαι πρὸς τὸν Θεόν· εἰς τὸ δεύτερον γίνεται ἀφήγησις περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ μυστηρίου ὑπὸ τοῦ Κυρίου· καὶ εἰς τὸ τρίτον γίνεται ἡ ἐπίκλησις τοῦ Παναγίου Πνεύματος πρὸς καθαγιασμὸν τῶν Τιμίων Δώρων. Μυστικῶς, κυρίως, ὑπὸ τοῦ ἱερέως λέγεται ἡ ὅλη εὐχὴ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης. Εἰς τρία ὅμως σημεῖα δίδεται καὶ εἰς τὸν λαὸν ἡ εὐκαιρία νὰ ἀκούσῃ ὠρισμένας φράσεις τῆς εὐχῆς.

Τὸ πρῶτον τμῆμα, τὸ κυρίως εὐχαριστιακόν, ἀπαριθμεῖ τὰς εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰς ὁποίας ὀφείλεται εἰς Αὐτὸν πᾶσα εὐχαριστία καὶ εἶναι—λέγει ἡ εὐχὴ—«ἄξιον καὶ δίκαιον Σὲ ὑμνεῖν, Σὲ εὐλογεῖν, Σὲ αἰνεῖν, Σοὶ εὐχαριστεῖν, Σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας Σου». Ἐκφράζει πρῶτον τὸ μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ:

«Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκφραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, ἀεὶ ὢν, ὡσαύτως ὢν, Σὺ καὶ ὁ μονογενὴς Σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ ἅγιον». Ἀναφέρεται ἔπειτα εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀνθρώπου: «Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες». προχωρεῖ εἰς τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας: «καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες καὶ τὴν βασιλείαν Σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν». Ἄς ὑπογραμμίσωμεν ἰδιαιτέρως τὴν χρῆσιν τοῦ ἀορίστου: «ἀνήγαγες», «ἐχαρίσω». ὁπόση βεβαιότης! Ὁ Χριστὸς, ἡ κεφαλὴ μας, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἦνωμένοι εἰς τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμεῖς μετέχομεν ἀσφαλῶς τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας. Καὶ καταλήγει τὸ εὐχαριστιακὸν μέρος τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς εἰς γενικὰς εὐχαριστίας «ὕπερ πάντων ὢν ἴσμεν (ὅσα γνωρίζομεν) καὶ ὢν οὐκ ἴσμεν (δὲν γνωρίζομεν), τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων». Δὲν παραλείπεται δὲ καὶ εἰδικὴ εὐχαριστία «καὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας», καὶ δὴ ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἀξιώτερα καὶ ἁγιώτερα ἀπὸ ἡμᾶς πνευματικὰ ὄντα, οἱ ἄγγελοι, διὰ τὰ ὑμολογοῦν καὶ λατρεύουν τὸν Θεόν: «καί τοι Σοὶ παρεστήκασι χιλιάδες ἀρχαγγέλων καὶ μυριάδες ἀγγέλων, τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφὶμ, ἕξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια, πτερωτά, τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ἄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα: ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος Σαββαώθ» κ.λ.π.

Αἱ τελευταῖαι αὐταὶ λέξεις τῆς εὐχῆς λέγονται εἰς ἐπήκοον τοῦ λαοῦ, διὰ τὰ δοθῆ εἰς αὐτόν ἡ εὐκαιρία νὰ λάβῃ μέρος καὶ νὰ ψάλλῃ τὸν ὕμνον τῶν Σεραφὶμ: «ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαββαώθ (=Κύριος τῶν δυνάμεων), πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης Σου» καὶ νὰ προσθέσῃ εἰς αὐτόν καὶ τὸν ὕμνον ποῦ ἔψαλεν ὁ λαὸς μετὰ βατῶν πρὸς τὸν Σωτῆρα, ὅταν εἰσῆρχετο θριαμβευτικῶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, βαδίζων πρὸς τὸ ἐκούσιον πάθος: «ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις (σῶσον, ὕψιστε Θεέ), εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις». Καὶ ἔχει πολλὴν ἐπικαιρότητα ἡ προσθήκη καὶ τοῦ ὕμνου τούτου κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, διὰ τὰ νοήσω-

μεν τὸν Κύριον καθήμενον ἤδη «ἐν τοῖς ὑψίστοις» καὶ «ἐρχόμενον» ἀοράτως ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ, ἵνα προσφέρῃ μυστηριωδῶς διὰ τοῦ ἱερέως τὴν σταυρικὴν του θυσίαν ὑπὲρ ἡμῶν.

2. Καὶ ἡ εὐχὴ συνεχίζεται μετ' ἐπανάληψιν καὶ συμμετοχὴν καὶ ἡμῶν εἰς τὸν ἀγγελικὸν ὕμνον: «μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων δυνάμεων, Δέσποτα φιλόανθρωπε, βοῶμεν καὶ λέγομεν ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος, Σὺ καὶ ὁ μονογενῆς Σοῦ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά Σοῦ τὸ ἅγιον ἅγιος εἶ καὶ Πανάγιος καὶ μεγαλοπρεπῆς ἡ δόξα Σοῦ», διὰ τὴν προσλάβη ἐφεξῆς ἀφηγηματικὸν ὕψος καὶ τὴν ἀναφέρη τὴν, κατὰ θείαν οἰκονομίαν, θυσίαν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ: «...τὸν κόσμον Σοῦ οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν μονογενῆ Σοῦ Υἱὸν δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτὸν μὴ ἀποληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον» καὶ εἰδικώτερον τὴν ὑπὸ τοῦ Κυρίου παράδοσιν τοῦ μυστηρίου: «Ὅς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο—μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδοτο ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς—λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἀγίαις Αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις εἰπὼν: **λάβετε, φάγετε,** κλπ. **Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες..**» κλπ. Πάλιν αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις τῆς εὐχῆς (τοῦ ἀφηγηματικοῦ τούτου τμήματος), αἱ περιλαμβάνουσαι τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν σύστασιν τοῦ μυστηρίου, λέγονται ἐκφώνως, ὅπως καὶ αἱ προηγηθεῖσαι τελευταῖαι λέξεις τοῦ εὐχαριστιακοῦ μέρους τῆς εὐχῆς.

Ἄς ὑπογραμμίσωμεν δὲ τρία τινά, περιλαμβανόμενα εἰς τὰς λέξεις ταύτας:

α) τὴν ἔμφασιν μετὰ τῆς ὁποίας ὁ Κύριος βεβαιοῖ ὅτι «**τὸ οὗτό ἐστι τὸ σῶμά μου**» καὶ «**τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου**», διὰ τὴν ἀντιληφθῶμεν ὅτι, κατὰ τρόπον μυστηριώδη μὲν καὶ ἀκατάληπτον, βέβαιοι ὅμως καὶ ἀδιαμφισβήτητοι (καὶ ἅς λέγουν ὅτι θέλουν οἱ προτεστάνται, ὅτι πρόκειται δῆθεν περὶ συμβολισμοῦ μόνον) ἐν τῇ θ. Εὐχαριστία ἔχομεν αὐτὸ τὸ ἴδιον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος· ἔχομεν Αὐτὸν τὸν Χριστὸν ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης (καὶ ἐντὸς τοῦ Ἁγ. Ποτηρίου). Με πόσην

λοιπόν συναίσθησιν καὶ εὐλάβειαν καὶ κάθαρσιν ἀπὸ παντὸς
ρύπου, διὰ μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, ὀφείλομεν νὰ προσερ-
χώμεθα εἰς τὴν Θ. Κοινωνίαν!

β) Τὴν ἐντολὴν «Λάβετε, φάγετε.. πίετε ἐξ
αὐτοῦ πάντες», διὰ νὰ κατανοήσωμεν, ὅτι χωρὶς τοῦ
μυστηρίου τούτου εἶναι ἀδύνατος καὶ ἡ πνευματικὴ πρόοδος καὶ
ἡ σωτηρία. «Ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σὰρκα τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ
αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς», ἐτόνισε
ρητῶς ὁ Κύριος (Ἰω. σ' 52). Καὶ ὅμως ὑπάρχουν χριστιανοὶ (;)
ποὺ ἔχουν χρόνια πολλὰ νὰ κοινωνήσουν, διὰ διαφόρους λόγους.
Ἄλλ' ἕως πότε θὰ στρέφουν τὰ νῶτα πρὸς τὸν Κύριον, καλοῦντα
καὶ λέγοντα «λάβετε, φάγετε... πίετε ἐξ αὐτοῦ
πάντες»;

γ) Τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου ὡς «τῆς
καινῆς διαθήκης», διὰ νὰ μὴ λησμονῶμεν τὴν νέαν
συμφωνίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, τῆς ὁποίας μεσίτης
καὶ ἐγγυητὴς εἶναι (ἔχι ὁ Μωϋσῆς πλέον) ἀλλ' αὐτὸς ὁ Χριστὸς
συμφωνίαν ὅτι ὁ Θεὸς θὰ ἐλεῆ, θὰ προστατεύῃ, θὰ σώζῃ ἡμᾶς,
ἐφ' ὅσον θὰ προσφέρωμεν εἰς Αὐτὸν οὐχὶ ἄλλο τι ἀλλὰ τὸ ἀνεκτί-
μητον αἷμα τοῦ Υἱοῦ του καὶ θὰ ἐνοούμεθα μετὰ τοῦ Σωτῆρός μας
διὰ τῆς κοινωνίας τοῦ Σώματος καὶ Αἵματός Του.

Αὐτὴν τὴν σημασίαν ἔχει, ἀγαπητοί, ἡ Θ. Κοινωνία. Μᾶς
ἐγκαθιστᾷ εἰς τὰ ἐκ τῆς νέας Διαθήκης ἀπορρέοντα δικαιώματα
καὶ προνόμια. Ποῖος θὰ ἤθελε νὰ χάσῃ πολύτιμα δικαιώματα
παρεχόμενα εἰς Αὐτὸν διὰ διαθήκης...; Ὡ! ἐὰν ἐγνώριζον οἱ ἄν-
θρωποι τί σημαίνει νὰ φέρουν ἐντὸς αὐτῶν τὸ αἷμα τοῦ Υἱοῦ
τοῦ Θεοῦ! Ὡς πρίγκιπες ἀληθεῖς, μὲ ὄντως βασιλικὸν αἷμα εἰς
τὰς φλέβας μας, ὁποῖαν παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν! Τὸ
στόμα καὶ τὰ χεῖλη ποὺ ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν διὰ τῆς Θ. Κοινωνίας,
ὅταν κινήθωσιν εἰς προσευχὴν, ἢ προσευχὴ καὶ τὸ αἶτημα ἐξέρχεται
ἐξ αὐτῶν ὄχι ὡς ἀπλοῦν ἀνθρώπινον αἶτημα, ἀλλὰ μὲ συνηγορίαν
Χριστοῦ! Ὅποια τότε δύναμις διὰ τῆς προσευχῆς!

Ναί, ἀδελφοί: «λάβετε, φάγετε..πίετε ἐξ αὐ-
τοῦ πάντες».

Ἄρχιμ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΒΑΛΛΗΝΔΡΑΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ταχ. ἐπιταγὰς πρὸς
τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία», «Θεολογία» καὶ «Ἐφη-
μέριος», ὅπως σημειῶσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν αἰτίαν
τῆς ἀποστολῆς.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐγκύκλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. περὶ ἐγκρίσεως χορηγήσεως ἀπλῶν δανείων μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 8.000 δρχ.

Πρὸς

1. " Ἀπαντα τὰ Τμήματα, Γραφεῖα καὶ Ὑπηρεσίας τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.
2. " Ἀπαντα τὰ Τοπικά Τ.Α.Κ.Ε.

Κοινοποιούμεν ὑμῖν κατωτέρω τὸ ὑπ ἀριθμ. 27020/27-2-60 ἐγγραφον τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ ἐγκρίσεως χορηγήσεως ἀπλῶν δανείων μέχρι ποσοῦ δρχ. 8.000 πρὸς γνώσιν σας.

Σχετικῶς πληροφοροῦμεν ὑμᾶς, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς δι ἧς ἱκανοποιήθη παλαιὸν βασικὸν αἴτημα τοῦ Ταμείου μας καὶ τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων θὰ ἀρχίσῃ ἐφαρμοζομένη ἀπὸ τοῦδε, διότι διετέθη ἤδη ἡ διὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον ἐ.έ. χορηγηθεῖσα πίστωσις πρὸς χορήγησιν δανείων.

Ὁ Δ/γων Σύμβουλος
Κ. Σ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἀριθμ. Πρωτ. 27020

Ἀθῆναι τῆ 27-2-60

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ κοινοποιήσωμεν ὑμῖν κατωτέρω ἀπόσπασμα Πρακτικῶν τῆς 639ης Συνεδριάσεως τῆς Ὑποεπιτροπῆς Πιστώσεων τῆς 22-2-60:

1) Ἐγκρίσις χορηγήσεως ὑπὸ τοῦ ΤΑΚΕ δανείων δι ἕκτακτα περιστατικὰ τοῦ βίου εἰς ἠσφαλισμένους του μέχρι ποσοῦ δρχ. 8.000.

Ἐγκρ. Ταμ. Ἀσφαλ. καὶ Ἀρωγῆς Ὁρθοδ. Ἐφημερ. Κλήρου Ἑλλάδος, ὑπ' ἀριθ. 2112/23-1-60 (Ν.Ε 52269).

Τὸ ΤΑΚΕ ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐκάστοτε (ἀνὰ ἐξάμηνον) ἐκδιδομένας ἀποφάσεις τῆς Ὑποεπιτροπῆς Πιστώσεων, δι ὧν ἐγκρίνονται τὰ ἐκ διαθεσίμων του ἀποδεσμευόμενα ποσά, διὰ τὴν χορήγησιν δανείων πρὸς ἠσφαλισμένους του δι ἕκτακτα περιστατικὰ τοῦ βίου καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν παράγρ. β' ἐδάφ. 2 αὐτῶν, δι' οὗ καθορίζεται ὅτι «Τὸ Ταμεῖον δύναται, κατὰ τὴν κρίσιν του, νὰ χορηγῇ δάνεια μέχρι δρχ. 5.000 κατ' ἀνώτατον ὄριον».

Ἐπὶ τούτου γνωρίζει ὅτι, ἐπειδὴ ὁ μηνιαίος μισθὸς τῶν ἐφημερίων εἶναι μικρὸς, μὴ ὑπερβαίνων τὰς 1.700 δρχ. καὶ παρίσταται ἀνάγκη, στεγαστικῆ ἢ ἀσθενείας, μὴ δυναμένη νὰ ἱκανοποιηθῇ διὰ τῆς χορηγήσεως δανείου μέχρι τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου ὀρίου, ζητεῖ ὅπως εἰς περιπτώσεις ὑπ' αὐτοῦ κρινομένας, νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ χορήγησις δανείου μέχρι δρχ. 8.000 τοῦλάχιστον.

Ἡ Ὑποεπιτροπὴ Πιστώσεων, λαβοῦσα ὑπ ὄφιν τὰ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ ΤΑΚΕ διαλαμβανόμενα ΕΝΕΚΡΙΝΕΝ ὅπως τοῦτο χορηγῇ δάνεια πρὸς ἠσφαλισμένους του διὰ τὴν ἱκανοποίησιν ἐκτάκτων ἀναγκῶν τοῦ βίου καὶ εἰς περιπτώσεις ὑπ' αὐτοῦ κρινομένας, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δρχ. 8.000 κατὰ περίπτωσιν, ἀσχέτως ἂν τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τριῶν μηνῶν, ἐντὸς ὧν πάντοτε τῶν ὑπὸ τῶν σχετικῶν ἐγκριτικῶν

αποφάσεων τῆς Ὑποεπιτροπῆς Πιστώσεων τιθεμένων συνολικῶν καθ' ἐξά-
μηνον ὀρίων.

Ἐφαρμογὴ τῆς παρουσίας δύναται νὰ γίνῃ διὰ τὰ ἐντὸς τοῦ Α' ἐξαμήνου
1960 καὶ ἐφεξῆς ἐγκριθήσμενα δάνεια πρὸς ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου
'Ασφαλίσεως καὶ Ἀρωγῆς Ὁρθοδ. Ἐφημ. Κλῆρ. Ἑλλάδος.

Ὁ Προϊστ. τῆς Γραμματείας τῆς Ν.Ε.
ΑΛ. ΡΗΜΑΚΗΣ

— Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθν. Παιδείας καὶ Ὀρθοκινημάτων
ἐνεκρίθη ἀπόφασις τοῦ Δ.Σ. τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., διὰ τῆς ὁποίας τοῦτο μεταβι-
βάσει τὴν ἀρμοδιότητα αὐτοῦ τῆς ἐγκρίσεως τῆς χορηγήσεως δανείων εἰς τοὺς
ἠσφαλισμένους εἰς τὸν Διευθύνοντα Σύμβουλον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

— Σχετικῶς μὲ τὸ ἐπίδομα προικοδοτήσεως, διευκρινίζεται ὅτι ὁ Μακαριώ-
τατος Ἀρχιεπίσκοπος ἀπέβλεπεν εἰς τοὺς ἀπόρους Ἐφημερίους τῆς Ἑλλα-
δικῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς Ἐφημερίους τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης καὶ
Δωδεκανήσου.

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αἰδес. Γεώργιον Ἀθ. Παπαγεωργίου, Καπνόφυτον
Σερρῶν. Ἀπνηγῆσαμεν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 5 τεῦχος τοῦ Ἐφημερίου τῆς 1ης
Μαρτίου. Ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ἀπάντησιν: Διὰ νὰ λάβετε ἐπίδομα πρέπει
κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3859/58 νὰ εἴσθε ἀπόφοιτος ἀνωτέρου ἢ κατωτέρου
Ἐκκλ. Φροντιστηρίου. Ἐὰν συντρέχῃ ἡ προϋπόθεσις αὕτη εἰς τὸ πρόσθον
σας πρέπει νὰ λάβητε τὸ ἐπίδομα. Πάντως ἡ τακτοποιήσις τοῦ ζητήματός
σας θὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν Ἱ. Μητροπολιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρεíte. Εἰς τὸ περιοδι-
κὸν ἐνεγράφητε ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς χειροτονίας σας. Διὰ τὴν ἀμοιβαίαν
μετάθεσιν ἀρμόδιοι εἶναι οἱ Σεβ. Μητροπολιταὶ τῶν αἰτουμένων τὴν ἀμοιβαίαν
μετάθεσιν. — Αἰδес. Γεώργιον Ν. Κοτσιάνην, Κακούριον
Τριπόλεως. Ὁ συνεργάτης ἡμῶν Παν. Ἀρχιμ. κ. Νικοδ. Βαλληνδράς,
εἰς τὸν ὁποῖον παρεπέψαμεν τὴν ἐπιστολήν σας, ἀπαντᾷ ἐπὶ τῆς παρατηρή-
σεώς σας τὰ ἐξῆς: «Προσφυῆς καὶ ὁ συμβολισμὸς τὸν ὁποῖον προτείνετε.
Δὲν ἀναφέρεται ὅμως εἰς τὰς λειτουργικὰς πηγὰς. Ἄλλωστε ἡ λαμπὰς προη-
γεῖται καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἐσπερινοῦ, ὅποτε ἐλιτανεύετο ἡ Παλαιὰ
Διαθήκη, διὰ νὰ ἐπακολουθήσουν τὰ ἐξ αὐτῆς Ἀναγνώσματα. Ἐν τοιαύτῃ
περιπτώσει ὁ συμβολισμὸς διὰ προπορευομένης λαμπάδος τοῦ Θείου Προ-
δρόμου εὐοδοῦται καὶ πάλιν, ὡς ὑποτύπωσις τοῦ κατακλεινόντος τὴν ὅλην
Παλαιὰν Διαθήκην». — Αἰδес. Ἀθανάσιον Σιδεράκη, Μετόχιον
Χαλκίδος. Δικαίωμα συντάξεως ἀποκτάται τὴν 31-12-1963, ὅποτε συμπλη-
ρώνετε 35ετῆ συνεχῆ ἐφημεριακὴν ὑπηρεσίαν. Διὰ νὰ λάβετε πλήρη σύνταξιν,
ἔσσην δηλ. καὶ ὁ μισθὸς σας, πρέπει νὰ παραμείνετε μέχρι τοῦ 1965, ὅποτε
συμπληρώνετε 35 ἐτῆ συμμετοχῆς εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. Ἐγχετε δικαίωμα ἐξαγορᾶς
τῶν πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐτῶν, ἤτοι ἀπὸ 7-4-1928 μέχρι τοῦ
Ἰουνίου τοῦ 1930, ὅποτε θὰ ἀποκτήσετε δικαίωμα πλήρους συντάξεως
ἐνωρίτερον κατὰ δύο περίπου ἔτη. Τὸ δικαίωμα ἐξαγορᾶς νὰ τὸ ἀσκήσετε
πρὸ τῆς ἐξόδου σας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Θὰ καταβάλετε δι' ἑκαστον μῆνα
ἐξαγοραζομένης ὑπηρεσίας ποσὸν 5% ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας
λαμβάνετε σήμερον. Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεώς σας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καθο-
ρισθῇ ἀπὸ τοῦδε. Δικαίωμα προικοδοτήσεως ἀπόρου θυγατρὸς ἔχουν οἱ ἐφη-
μέριοι οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς χωρία κάτω τῶν 600 κατοίκων. Διὰ τὸν λογαρια-
σμὸν σας εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. δὲν εἶναι εὐκολὸς ἡ ἀπάντησις, διότι δὲν ὑπάρχουν

πρόχειρα στοιχειά. Κάμετε μίαν αίτησιν σχετικῶς εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. — Ἐφημέριον Σπαρτιάς Τριγωνίδος. Γράψατέ μας τὸ ἔτος γεννήσεώς σας. — Αἶδες. Μιχ. Κανέριον, Ζυφιά Χίου. Παρακαλοῦμεν γράψατέ μας περὶ τοῦ ζητήματός σας ἐκ νέου, διότι δὲν ἀνεύρομεν τὴν ἐπιστολὴν σας, διὰ τὸ ἴδωμεν τὰ ἐρωτήματα ἐφ' ὧν ἀναμένετε ἀπάντησιν. — Αἶδες. Στέργιον Ἀποστόλου, "Ὅσσαν Λαρίσης. Γράψατέ μας τὸ ἔτος γεννήσεώς σας καὶ τὴν κατηγορίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκετε. Εἶναι στοιχεῖα ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀπάντησιν. — Αἶδες. Ἰωάννην Πλάτωνα, Χήνκα Ἰωαννίνων. Ἐλησμονήσατε νὰ μᾶς γράψετε τὸ ἔτος γεννήσεώς σας. Χωρὶς τὴν πληροφορίαν αὐτὴν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπάντησις. — Αἶδες. Σπυρίδωνα Γρηγορόπουλον, "Αγ. Δέκα Κερκύρας. Νὰ ἀνακαλέσετε τὴν παραίτησίν σας διὰ λόγους ὑγείας καὶ νὰ ζητήσετε τὴν συνταξιοδότησίν σας λόγω πολυετούς ὑπηρεσίας. Ἡ διαδικασία εἶναι ἀπλουστερά, συντομωτέρα καὶ ὀλιγώτερον δαπανηρά. Δύνασθε νὰ ζητήσετε τὴν ἐξαγορὰν τῆς πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. (1930) ὑπηρεσίας σας καὶ νὰ λάβετε πλήρη σύνταξιν. Σχετικῶς πρέπει νὰ ὑποβάλετε αίτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ζητήτε ὄχι τὴν ἐξαγορὰν 5 ἐτῶν, ἀλλὰ τὴν ἐξαγορὰν ὅσου χρόνου ὑπολείπεται διὰ νὰ λάβετε πλήρη σύνταξιν, ἀορίστως. Ἡ αίτησις ἐξαγορᾶς πρέπει νὰ ὑποβληθῇ πρὶν ὑποβάλετε παραίτησιν ἢ δικαιολογητικὰ διὰ συνταξιοδότησιν. Ἐὰν δὲν ἐξαγοράσετε χρόνον ἢ σύνταξιν σας θὰ εἶναι 851 δρχ. μηνιαίως, ὡς ἐφ' ἅπαξ δὲ βοήθημα θὰ λάβετε περὶ τὰς 12.000 δραχμάς. Ἐὰν θέλετε καὶ ἄλλας πληροφορίας γράψατέ μας. — Αἶδες. Γεώργιον Μαρκαντωνάκη, Τυμπάκιον. Διὰ νὰ λάβετε πλήρη σύνταξιν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐξαγοράσετε ὑπηρεσίαν ἐφημεριακὴν. Διότι κανονικῶς συμπληρώνετε 35 ἔτη συμμετοχῆς εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. τὸ 1965. Δεδομένου ὅμως ὅτι τὸ ἔτος 1963 συμπληρώνετε τὸ ὄριον ἡλικίας καὶ τὰ πέραν τοῦ ὀρίου τούτου διανύμενα ἔτη δὲν λογίζονται συντάξιμα, δὲν θὰ συμπληρώσετε 35ετῆ συμμετοχῆν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. διὰ νὰ λάβετε πλήρη σύνταξιν, ὅσα χρόνια καὶ ἂν παραμείνετε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Ἐὰν λοιπὸν ἀποφασίσετε νὰ ἐξαγοράσετε ὑπηρεσίαν νὰ ὑποβάλετε σχετικὴν αίτησιν ἀπαραίτητως πρὸ τῆς ἐξόδου σας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. — Αἶδες. Παναγιώτην Κυριακόν, Νεοχωράκιον Ἐθβῶν. Δύνασθε νὰ ἐξαγοράσετε τὸν πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. χρόνον ἐφημεριακῆς ὑπηρεσίας. Θὰ πληρώσετε 5% ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας λαμβάνετε σήμερον, δι' ἕκαστον μῆνα ἐξαγοραζομένης ὑπηρεσίας. Διὰ τὸν παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε. λογαριασμὸν σας γράψατε εἰς αὐτὸ, διότι ὁ ἔλεγχος τοῦ λογαριασμοῦ ἀπαιτεῖ πολὺν χρόνον. Διὰ τὰ ζητήματα τοῦ Κλάδου ὑγείας θὰ ἀναμείνετε ὡς τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἀπριλίου, ὅποτε τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ὁ νέος Κανονισμὸς, ὁ ὁποῖος προβλέπει σχετικῶς. Διὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν βιβλιαρίων ἀσθενείας θὰ ἔλθῃ ὑπέλληλος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. εἰς τὰς Μητροπόλεις, ὅστις καὶ θὰ ἐκδώσῃ τὰ βιβλιάρια. — Αἶδες. Βασίλειον Παναγιωτόπουλον, Φάρσαλα. Σὰς καθιστώμεν γνωστὸν ὅτι τὸ ἐπόμενον ἔτος ἀποκτάτε δικαιωμα συνταξιοδοτήσεως λόγω ὀρίου ἡλικίας (γῆρατος). Πόντως ἐὰν θελήσετε νὰ συνταξιοδοτηθῆτε τώρα διὰ λόγους ὑγείας θὰ λάβετε ὡς σύνταξιν 851 δραχμάς μηνιαίως καὶ 12.000 δρχ. ὡς ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, ἐὰν ἀνήκετε εἰς τὴν Δ' μισθ. κατηγορίαν. Ἐὰν ἀνήκετε εἰς τὴν Γ' κατηγορίαν ἢ σύνταξιν σας θὰ εἶναι 935 δρχ. μηνιαίως, τὸ δὲ ἐφ' ἅπαξ περὶ τὰς 15.000 δραχμάς. — Αἶδες. Χαρόλαμπον Τριανταφυλλῆν, Εὐβοίαν. Βάσει τῶν στοιχείων τῆς ἐπιστολῆς σας λαμβάνετε δραχμάς 759 μηνιαίως ὡς σύνταξιν καὶ 15.000 δραχμάς ὡς ἐφ' ἅπαξ. — Ἐφημέριον Ἁγίας Κυριακῆς Θεοδωροῦ. Νομίζομεν ὅτι δὲν συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν μεταφορὰν σας εἰς τὴν Γ' μισθολογικὴν κατηγορίαν. — Αἶδες. Ἰωάννην Πλάτωνα, Χήνκα Ἰωαννίνων. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ διδασκάλου εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαγορα-

σθῆ. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ ὑποβάλετε τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά. α) Αἴτησιν πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. β) Βεβαίωσιν τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, βεβαιώσεως ὅτι πράγματι προσεφέρθη ἡ πρὸς ἀναγνώρισιν ὑπηρεσία αὕτη, κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, ὅτι δὲν ἐτύχετε ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας ταύτης συντάξεως καὶ τὴν ιδιότητα ὑπὸ τὴν ὅποιαν προσεφέρατε τὴν πρὸς ἐξαγορὰν προϋπηρεσίαν. γ) Ὑπεύθυνον δῆλωσιν, δι' ἧς νὰ δηλοῦτε ὅτι ἡ πρὸς ἀναγνώρισιν προϋπηρεσία σας δὲν ἐξηρησίμωσεν, οὔτε θὰ χρησιμεύσῃ πρὸς συνταξιοδότησίν σας εἰς τὸ μέλλον παρ' ἄλλης ἀρχῆς. — Αἶδес. Βασίλειον Στεφανῆν, Λυτόσελον Φθιώτιδος. Ἐφ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία σας εἶναι συνεχῆς θὰ λάβετε πλήρη σύνταξιν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἡλικίας, τὴν ὅποιαν θὰ ἔχετε τότε, δεδομένου μάλιστα ὅτι δὲν θὰ ἔχετε συμπληρώσει τὸ ὄριον τῆς ἡλικίας (75ον). — Αἶδес. Γεώργιον Παπαδόπουλον, Ἄγ. Ἀθανάσιον Ἐάνθης. Σχετικῶς τὸ ζήτημα ἔχει ὡς ἐξῆς. Ἐπὶ τοῦ ἐπιδόματος γίνεται κράτησις 10%. Ἡ κράτησις αὕτη δὲν ὑπολογίζεται διὰ τὴν σύνταξιν, ὑπολογίζεται ὅμως διὰ τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα. Ἡ σύνταξις δηλ. ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, διὰ τὸν καθορισμὸν ὅμως τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ κράτησις ἐπὶ τοῦ ἐπιδόματος. Αἱ κρατήσεις θὰ καταβάλλωνται ἐφ' ὅσον χρόνον λαμβάνετε τὸ ἐπίδομα. Ἐπίδομα τοκετοῦ δὲν χορηγεῖ τὸ Τ.Α.Κ.Ε. Ὁ τοκετὸς δίδει ὅμως δικαίωμα διὰ τὴν λῆψιν μικροδανείου (μέχρι 8.000) ἀπὸ τὸ Τ.Α.Κ.Ε. — Αἶδес. Ἀλέξιον Παπαγεωργίου, Κοκκινόγαμα Ἰωαννίνων. Ἐχετε θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως μόνον διὰ λόγους υγείας καὶ δύνασθε ἐπομένως νὰ συνταξιοδοτηθῆτε τώρα καὶ ἄνευ ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας. Ἐὰν ἐξαγοράσετε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραμματέως καὶ τοῦ διδασκάλου, ἡ σύνταξις θὰ εἶναι μεγαλύτερα. Ἡ στρατιωτικὴ θητεία δὲν ἐξαγοράζεται. Καὶ μετὰ τὴν ἐξαγορὰν μόνον διὰ λόγους υγείας δύνασθε νὰ συνταξιοδοτηθῆτε. — Αἶδес. Κωνσταντῖνον Χατζῆν, Δελέρια Τυρνάβου. Ἡ αἰτησις σας ἀπερρίφθη, διότι ὑπηρετεῖτε εἰς χωρίον ἄνω τῶν 600 κατοίκων. — Αἶδес. Νικόλαον Γεωργόπουλον, Μ. Κεφαλόβρυσον Τρικάλων. Ἡ αἰτησις σας ἀπερρίφθη διότι ὑπηρετεῖτε εἰς χωρίον ἄνω τῶν 600 κατοίκων. — Αἶδес. Χαράλαμπον Παπαπᾶν. Ἡ αἰτήσις σας θὰ ἐξετασθῆ βραδύτερον. Προηγούνται ἄλλα ὑποβληθεῖσα ἐνωρίτερον. — Αἶδес. Σωτήριον Παπαδόπουλον, Βασιλικὸν Πωγωνίου. Δὲν ἐνεκρίθη ἡ αἰτησις σας διότι δὲν ἐμπίπτει εἰς τοὺς ὅρους τῆς Νομοστατικῆς Ἐπιτροπῆς. Λόγον δανείου ἀποτελεῖ ἡ ἀφευκτος ἀνάγκη ἐπισκευῆς οἰκίας καὶ ὄχι ἡ ἀποπεράτωσις.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἑορτολογικά—Ἡ Μεγάλῃ Ἑβδομάς.—Ἀρχιμ. Εὐθυμίου Ἐλευθερίου, Λόγος εἰς τὴν Ἀγίαν καὶ Μεγάλην Παρασκευήν.—Ἀρχιμ. Γεωργίου Δελέγκα, Τὸ τίμημα τῆς ἱερουσύνης.—X., Ἀδελφικά Γράμματα (Συνέχεια).—Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν «Φιλίθεον Ἀδολεσχίαν» τοῦ Εὐγενίου Βούλγαρη (Μετφρ. Θεοδόση Σπεράντσα).—Βασ. Ἡλιάδης, Τὴν ἐβδομάδα τῶν Παθῶν θὰ παρασκευασθῆ τὸ Ἅγιον Μύρον.—Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν «Ἐβεργετινὸν» (Μετὰφρ. Ἀνθίμου Θεολογίτη).—Λόγοι τοῦ ὁσίου Συμεῶν τοῦ νέου Θεολόγου (Μετὰφρ. Φ. Κόντογλου).—Ἀκύλα, Ποιμαντικά διδάγματα ἀπὸ τὰ κείμενα τῶν Προφητῶν.—Ἀρχιμ. Νικοδήμου Βαλληνοῦρα, Λειτουργικά κηρύγματα—Ἡ Θεία Λειτουργία (Ὁμιλία 7η).—Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.—Ἀλληλογραφία.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἰασιῶν 1. Τηλ. 70734